

Türk Tarihinde Casuslar

Timurun Sultan Beyazıda karşı kullandığı casuslar

Yazan: İhsan BORAN

- 7 -

kendisinden beklenen büyüklüğü göstermiş olurdu. Fakat hiddetine ve şiddetine kapıldı. «Umuru devlet» fikri, babalık hislerine galebe geçti. Büyüklerin günahı kulların nazarında bazan sevap yerine geçer; fakat bizim en temiz bildiğimiz insanların bazan Allahın karşısına çıkacak yüzüleri bile yoktur.

Sultan Beyazıt Ankara meydan muharebesini casusluk yüzünden kaybettir. Timur bütün işlerinde casusluğa çok ehemmiyet verirdi. Hükümet işlerine bizzat bakmakla beraber casusluk mülki ve askerî idaresinin başlıca tedbir vasıtası idi. Timurun casusları bin türlü kıyafet altında, her memleketi dolaşırlardı. Bunlar ekseriya derviş kılığına girerler, düşmanların kuvvetlerini, maksatlarını öğrenirler, saraylardaki entrikalardan, ziyafetlere memur oldukları beldelelerin ve kalelerin ahal ve vaziyetlerinden Timuru haberdar ederlerdi. Öyle ki, yabancı hükümetlerde olup biten vekayie Timur, bu memleketlerin hükümdarlarından ziyade ağah olurdu. Seyyahlar, derviş vesaire şekillerdeki casusları; ecnebi memleketler hakkında ne malumat vermişlerse, bunlar muntazam defterlere yazılır. Topoğraf haritaları üzerine işaret olunurdu. Bu defterler ve haritalar Timurun daima gözü önünde bulunurdu. (1)

Casuslar vasıtasıyla Timurun hayatına kasteden hükümdarlar olmuştur. Fakat bunların hiç birisi emeline varmamıştır. Sultan Ferah Timurun Şama yaklaştığını haber aldığı zaman, onu mağlup edemeyeceğini anladığından casuslar vasıtasıyla öldürmeğe karar verdi. Bu maksatla, derviş kıyafetinde bir elçiyi, iki delikanlı ile beraber Timurun ordusuna gönderdi. Timurun ordusuna vardılar, fakat Timurun kâtibi şüphelenerek kendilerini tevlik ettirdi. Üzerlerini arattı, çızmelerinin içinde zehirli hançerler buldular. Timurun kâtibi Timurun Ferahın elçisine sordu: «Bunlar ne?

Elçi ve delikanlılar cevap vermediler, fakat celtârlar buklelerine yapışmış derviş kıyafetindeki elçi bülbul gibi konuşmaya başladı:

«Mısır sultanı, dedi, bizi hükümdar Timuru öldürmeğe memur etti. Huzura kabul ettiğimiz zaman bu işi yapacağız?»

«Bu zehirli hançer oyununu bizi size muhterem sultanınız mı öğretti? Fakat ne sultanınızın, ne de sizin bu kadar abdal olacağınızı zan etmiyorum.»

Elçi ve delikanlılar cevap vermediler. Timurun kâtibi hiddetli bir sesle devam etti:

«Peki, yarın hükümdarınızın bu zuruna çıkınca, ne cevap vereceksiniz? Hükümdarınızdan korkmadınız mı?»

Elçi ve delikanlılar korkudan kâtipin ayaklarına kapandılar, köpek gibi yerlerde süründüler, yalvardılar af dilediler. Göz yaşları döktüler. Fakat bunların hiç birisi para etmedi, celtârlar aldıkları imut isaret üzerine Mısır sultanının casuslarını yakaladılar. Timurun kâtibi:

«Yarın hükümdarınızın huzuruna çıkacaksınız, dedi; Ölüme hazır olunuz.»

Elçi ve iki delikanlıyı ertesi gün Timurun huzuruna çıkardılar. Timurun kâtibi, meseleyi olduğu gibi anlattı:

«Hakanım, dedi, Mısır sultanı size bu derviş kıyafetindeki casusları, onun yardımcılarını olan bu iki delikanlıyı elçi olarak göndermiş. İlk önce kendilerini buyurduğunuz vehilele iyi muamele ettim, fakat emniyet ve basireti de unutmak istedim. Kasıtlı olarak bazı sualler üzerine verdikleri cevaplarla şüphelendim. İkinci defa çağırarak üstlerini arattım. Çizmelerinden bu görüldüğü zehirli hançerler çıktı, sıkıyıldırım, huzura kabul edildikleri zaman sizi bunlarla öldürmeğe memurmuşlar. Bu vazifeyi onlara Mısır sultanı vermiş.

Hükümdar Timur bir zehirli hançerlere, bir de karşısındaki Mısırlı casuslara baktı, güldü:

«Tedbirsizlik etmişsiniz, dedi, bu işlerde pek acemi olduğunuz belli. Üç adam yerine bir adam, üç hançer yerine bir hançer kâfi idi. İşe korku ile başladığınız bundan anlaşılıyor.

Sizin sultanınız bilmiyor mu ki, benim ve düşmanlarımızın memleketlerinde kuş bile uça benim haberin olur. Üzerinizde hançerler bulunmadık huzuruma çıkaydınız, bu askerler arasında böyle bir şey yapabilir miydiniz?

Elçi ve iki delikanlı af dileyerek

Timurun ayaklarına kapandılar. Fakat Timur bu ihaneti affetmedi:

«Beni öldürmek istediğiniz bu hançerlerle siz öleceksiniz, dedi, Sizin ihanetinizle karşı en hafif ceza budur.

Mısır Sultanının elçisi o hançerle öldürüldü. Delikanlıların ceza olmak üzere yalnız burun ve kulakları kesildi. Fakat Timur bunları hayatta bıraktı. Zira Mısır Sultanına bu delikanlılarla bir mektup göndermek istemişti. Fakat bir müddet sonra, niyetini değiştirdi. Mısır Sultanına kendî erlerinden birini gönderdi.

Yazımızın başında Sultan Beyazıtın Ankara muharebesini casusluk yüzünden kaybettiğini söylemiştik. Sultan Beyazıt Timura sefirler göndermişti. Timur, artık harpten ictinabın kabil olmadığına hükmetmiş ve sefirleri Moğol ordusunu göstermişti. Beyazıtın sefirleri Moğol ordusundan ayrıldıkları zaman, Timurun casusları da, arkalarından yola çıktılar. Timurun maksadı, Beyazıtın ordusunda Türk bayrağı altında hizmet eden Tatar askerlerini ve kendisine sığınan bazı Anadolu beylerinin askerlerini ayırmak, Beyazıtı muharebe meydanında zayıf bırakmaktır. Timur ordusundaki askerlerin hemşerileri ve kardeşleri olduğuna onlara hatırlatmak ve bu suretle onları Beyazıt ordusundan ayırmak kolaydı. Beyazıtın ordusundaki asker arasında zaten hoşnutsuzluk ta vardı. Bu hoşnutsuzluğun sebebi Beyazıtın aşırı şiddeti ve askerini meşakkeat altına alması idi. Fakat Ali Paşa ile oğlunun bu husustaki teklifleri fayda vermedi. Beyazıt hazinelerini mülkâzâda ısrâr eyledi. Buna dair bir hikâye de vardır:

Bir gece Beyazıt sağı bal istemişti. Gece arılar koğani kiretlikleri için bulunamadı. Bu vesilelerden istifade eden sipahiler, padişaha bir tabak kivi bal gönderdiler ve şu sözleri ilâve ettiler: «Bal gece yememez. Çünkü arılar onu geceleyin kiretlikler. Hazinelerde saklanan para da bunun gibidir. Felâket anı hulûl ettiği vakit artık ondan istifade

Fakat bu gibi hileler de Beyazıtın bu gibi hilelerde «Beyazıtın gurur ve inadını yenmeğe kâfi gelmedi. Bu nümayişlere kulak asmadı 120 bin kişilik bir ordu ile onun yedi mislinde ziyade bir orduya karşı harbe gitti.

Timurun Türk ordusunu parçalamak ve Beyazıtı zayıf düşürmek için kullandığı casuslar kimlerdi? Tarihçilerden Arabşah bu casusları Emir Fazıl ziyafetinde bazı ümera olduğuna yazmış ve bunların Evrenos oğlu Yakup, Necar oğlu Yakup, Nuh, Ali ve Mustafa olduklarını bildirmiştir.

Beyazıtın maliyetinde kendisinden kaçarak Timura iltica eden beylerin de askerleri vardı. Beyazıt Bey, bunları o beylerin eyaletlerinden toplandı. Ankara'da Timurla karşı karşıya geldiği zaman: «Tatar askerleri hain olup Yıldırım Handan oğlu çevirdiler, Erzincan Beyi nin oğlu yannına vardılar. Gemiyan askeri, Gemiyan oğluna döndü. Men-teşe askeri Men-teşe, Saruhan askeri, Saruhan oğluna döndü.

Her bir asker kendi beyzadelerini döndürdüler. Yıldırımın yüz çevirdiler. Ama Eflâk oğlu kim, kâfir askeridir, onlar muhkem cenkettiler. (3)

Görüldüğü ki, Timurun gönderdiği casuslar vazifelerini hiç gâkirmadan iyi görmüşler, tatarları ve Timurun yanında bulunan Anadolu beylerinin adamlarını tamamille elde etmişlerdir. Yoksa Timurun Beyazıtı mağlup etmesi bu kadar kolay olamazdı. Belki de Timur Beyazıtı mağlup oldu.

Osmanlı devrinde Türk ordusunun düşman casusları vasıtasıyla böyle muharebe meydanında parçalanması ve bu yüzden mağlup olması biricik hâzın vakadır.

«Bizans'tan casusluk işlerinde kuş uçurtmayan Yıldırım Beyazıtın Timura karşı bu hususta bu kadar tedbirsizlik ve gaflet göstermesi garipdir. Fakat buna yine onun nefsi-ne, etrafındakilere olan itimadı ve inadı sebep olmuştur.

(Arkası var)

(1) Hammer tarihi. Timur devrinde ait casusluk vakaları ayrıca nesredilecektir. Okuyucularımıza burada bir vaka anlatmakla iktifa ediyorum.

(2) Hammer tarihi - Ali Varak.

(3) Aşık Paşa Zade tarihi.

Kadın Çorapları

Fiyatlar yükseliyor, fabrikatörler bunun için ne diyorlar

Son günlerde, lüks kadın çorapları fiyatları çok yükselmıştır. Evvelce 2 liraya aunan bir çoraba bugün 2,50 - 3 lira istenmekte olduğuna nazaran, yüksek nispeti yüzde 40 - 50 arasındadır. Bu işi tetkike memur ettiğimiz bir arkadaşımıza çorap fabrikatörlerinden biri şu izahatı vermiştir:

«Halen pamuk ve merseze çorap yapıyoruz. Elimizde bulunan iplik stokları bitmek üzere bulunduğu için, yenisini tedarik edemediğimiz takdirde, eskisine nazaran yüzde elli nispetinde azalan bugünkü imalatımızın da yarısı yarıya inmesi muhakkaktır. İpek çorap hiç yaptığımız yok. Çünkü elimizde hiç ipek ipliği kalmamıştır. Yerli sun'i ipeklerle dokunan çoraplar, yüzde 100 nispetinde sakat olduğu için, fabrikalar zarar ediyor ve bunlara ne satıcılar ve ne de halk rağbet göstermiyor. İplik yokluğundan başka bir de işe derdi var başımızda. Eğer tedarik imkânı bulunamazsa çorap imalatı bundan çok müteessir olacaktır.

Konya Ereğlisi fabrikasının merserize ve Sümerbankın da pamuk iplikleri ihtiyacı karşılayacak nispette verildiği takdirde, eldeki stoklarla birlikte daha bir müddet çalışabileceğimizi ümit ediyoruz. Pahalılık meselesine gelince, fabrikalar ve toptancı tacirler bu işte yüzde 10 - 12 nispetinde gayrisafi bir kâr alırlar. Fakat, perakendeciler muayyen olan yüzde yirmi kâra da kanaat etmemekte ve fiyatları alabildiğine yükseltmektedirler. Bu yükselmelerde fabrikaların hiç bir rolü yoktur.»

Bu izahat, fiyat artmasındaki emilleri açıkça göstermektedir. Bununla beraber Fiyat Mürakabe bürosunun bu işe el koyduğu ve ihtikâr yapanları takibe koyulduğu anlaşılmalıdır ve fiyatların yakın bir zamanda normal bir dereceye indirileceği ümit olunmaktadır.

Ayak satıcıları halkı aldatıyorlar

Son günlerde, piyasada ekserisinin Musevî olduğu görülen bir takım ayak satıcıları türemiştir. Bunlar, bazı manifatura ticaret-hanelerinden ve bilhassa Yerli Mallar Pazarlığı Postane arkasındaki cadde üzerinde bulunan bir kaç mağazada ve pamuklu kumaşları parça halinde Büyükçarşı'da ve Mahmutpaşa'yokusunda gezdirmekte ve rasadıkları safdillere yüksek fiyatlarla sürmektedirler. Bu satıcılık o kadar genişlemiş ve satıcıları o kadar çoğalmıştır ki, Yerli Mallar Pazarlığı diğer bir kaç mağazanın kapıları hergün ve her saat dolu bulunmakta ve yapılan tahacül-mü ölmek için mağaza sahipleri polise müracaat mecburiyetinde kalmaktadırlar.

Yaptığımız müracaat üzerine Fiyat Mürakabe bürosu reisi:

«Bu tarz satışı biz de haber aldık. Memurlarımız, polise işbirliği yapmışlar, bunu önlemekte faaliyetle başlamışlardır. Halkımızı bu suretle aldatan ve zarar sokanlar şiddetle takip ve tecziye olunacaktır. Bunlardan bir kısmını ele geçirdik. Bazılarının bufi kendilerine iş edindiklerini de tesbit ettik. Alınan tedbirlerle, bir kaç gün içinde bunların ortadan kaldırılması muhakkaktır.» demiştir.

Mustafa Arifin cenazesi kaldırıldı

Dün ölümünü teessürle haber verdikimiz, muharir arkadaşlarımızdan ve ziraat mütehasşisi Lütfi Arif Kenberin babası, Selânik esrafından eski Baro reisi avukat Mustafa Arif Kenberin cenazesi dün Şişli'de Çankaya a partmanından kaldırılarak namazı Tevkiye camiiinde kıldıktan sonra Feriköyündeki aile kabristanına defnedilmiştir.

Cenazede İstanbul'un tanınmış bir çok kimseleri bulunmuş ve müteaddit çelenkler gönderilmişdir.

Merhumun kederli ailesinin, arkadaşımız Lütfi Arif Kenberin acılarını paylaşıyoruz.

Baker hakkında takibat yapılıyor

Kadın ayakkabılarını fahiş fiyatla satıyormuş

Fiyat Mürakabe bürosu Valinin başkanlığı altında bir toplantıda

Baker mağazasının bundan evvel bir ayakkabı meselesinden Fiyat mürakabe komisyonu tarafından ihtikâr suçuyla takip edildiğini yazmıştık.

Tahkikat bir hayli ilerledikten sonra vaziyet Vekâlete bildirilmiş ve İstanbul Fiyat mürakabe bürosu şefi Muhşin Baş Ankara'ya giderek Vekâletle temasta bulunmuş.

Baker mağazası aleyhine takibat yapıldığı bu esnada kendisini müdafaa ederken «biz harpten evvel ne kadar kâr nispetinde mal sattı işek şimdi de aynı nispetle muhafaza ediyoruz. Bu bizim için müktesep bir haktır» demiştir.

Vekâletin bu iddiayı haklı görmiyerek Baker hakkında takibata girmiştiğini de bir kaç gün evvel bir Ankara haberi olarak neşretmiştik.

Şimdi Baker mağazası ikinci bir suça tekrar Fiyat mürakabe bürosunun karşısındadır.

Baker mağazasının gene bir kadın ayakkabısını fahiş fiyatla sattığı anlaşmış ve Mürakabe memurları tarafından aleyhinde zabıt tutulmuştur.

Komisyon bu işin mahiyeti hakkında katı bir fikir edinmediği için fazla malumat vermekten çekinmekte ve vaziyetin aydınlanması için çalışmaktadır.

Komisyonun ilk içtimalarında Baker'in işi de halledilecektir.

ADLİYE ve POLİS HABERLERİ

Nişanlısının namusunu kirleten Halil 3 seneye mahkûm oldu

Bundan bir müddet evvel Çatalca'nın Beğirat köyünde oturan Mehmet oğlu Halil nişanlısı on beş yaşından ufak Kaniye'yi bir gün gezme bahanesiyle köyden çıkarmış ve kaçırıldıktan sonra kızın ırzına tecavüz etmiştir.

Dün ikinci aşırıcada Halilin muhakemesi neticelenmiş ve suçlu 3 sene 7 ay ağır hapse mahkûm edilmiştir.

Bir namus hırsızı sekiz ay hapis yatacak

Bundan bir müddet evvel İstanbul'da Orhan adında bir genç gözünü kestirdiği 16 yaşında Naciye adındaki bir kıızı kaçırmak ırzına geçmiştir.

Yakalanan Orhanın bir kaç zamandır devam etmekte olan muhakemesi dün ikinci aşırıcada nihayetlenmiştir.

Şuğu Orhanın suçu sabit gömüldüğünden 8 ay yedi gün hapse mahkûm edilmesine karar verilmiştir.

Bir çorap muhtekiri Adliye'ye verildi

Aksarayda manifaturacılık yapmakta olan Mustafa adında bir kadın çoraplarından ihtikâr yaptığı iddiasıyla dün Müddeiumumi'liğe verilmiştir. Bu mağaza 120 kuruşa satılması lazım gelen Kibar marka kadın çoraplarını 170

ve 150 kuruşa satılması lazım gelen çorapları ise 200 kuruştan satmaktan dolay suçludur.

Dün sabah saat yedi otuzda Kantarcıların Saatçi yokuşundaki bir arsanın 6 metre yüksekliğindeki duvarı üzerinde oturan 310 doğumlu Mithat oğlu Ahmet muvazenesini kaybederek arsaya düşmüş ve başından ve ağzından ağırca yaralanmıştır. Yaralı Cerrahpaşa hastahanesine kaldırılmıştır.

Yaralı hastahane'ye kaldırılmıştır.

Çobanın attığı taş bahçevanı yaraladı

Gümüşsuyu'da Vahanın bostanına biren koyunları çıkarmak için çobanın attığı taş bostan sahibi Vahanı başından yaralanmıştır.

Yaralı tedavi edilmiş, suçu yakalanmıştır.

Taşla başından yaralandı

Fatih Avenbey mahallesinde oturan Recep ve Kemal aralarında bir bahçe meselesi yüzünden kavga etmişler ve Recep Kemal taşla başın-

Basma Satışları

Satışın tanzimi için Vekâletten talimat-name gönderildi

Basma satışlarının tanzimi için İktisat Vekâletince hazırlanan esaslar Sümer Bank Yerli Mallar pazarları müdürlüğüne gelmiştir. Yerli Mallar pazarları basma satışlarını bir nizam altına alması karar vermiş ve bu münasebette Kadıköy ve İstanbul mağazalarının sabah saat 9 dan 12 ye kadar halka basma verilmesini temin etmiştir. Bu basmalar istiyenlere istedikleri kadar verilmeyecek, herkes ancak kendi ihtiyacını karşılayacak bir miktar olan 4 metre kumaş alabilecektir. Bundan başka toptanlara da top olarak basma verilmektedir. Toptan Kayseri basması için metresi 33 kuruş 10 para ve Nazilli basmaları için ise metresi 35,5 kuruş olarak fiyat tesbit edilmiştir.

Bu suretle bütün yurdda Yerli Mallar pazarlarında olduğu gibi Kayseri basmasının metresi 36,5 kuruş, Nazillinin ise metresi 38 kuruş 30 paradan satılacaktır.

Bütün basma satıcılarına bir kart verilmekte ve bunda satış fiyatları da ayrıca işaret edilmektedir. Her satıcı bunu müşteriye göstermeğe mecburdur.

Fazla fiyatla basma satanlara bir daha basma verilmeyeceği gibi haklarında da takibat yapılacaktır.

Halka dörder metre olarak verilen basmalar parça halinde hiçbir kimse tarafından satın zincirleme ticarete meydan verilmeyecektir.

GÜNDEM GÜNE

Eyüplü Halit

Vatan bir kaç güne kadar Eyüplü Halidin hatıralarını neşre başlayacaktır. Bu adam kadın avcısı olmakla ve avladığı kadınların paralarını deve yapmakla meşhurdur.

Ben, iki sene kadar evvel Eyüplü Halite teşerrüf ettim. Fakat kadın olmadığım için Halidin meşhur avcılığı bana tesir etmedi, param olmadığı için de Halit dünyaya bir deve, daha hediye etmek saadetine mazhar olmadı.

Kendisiyle görüştüm zaman Halit, bir macera peşinde gittiği Mısır'dan yeni dönmüştü. Zannedirim ya apartman sahibini zengin bir Ermeni kadından meydana getirmeğe muvaffak olduğunu deden dolayı takipten kurtulmak için savuşmuştu, yahut da dildadesile bir balayı seyahati yapmıştı. Bu son macerayı, o zaman kendisinden dinlemeğe o kadar çalıştım da muvaffak olmadım.

Halidi tanımayanlar, belki de kendisini genç, güzel, yakışıklı zannederler. Halbuki o ne genç, ne güzel ve ne de yakışıklıdır. O halde, Halit, kadınlara karşı nasıl muvaffak olmaktadır. Ben de Halidin bu muvaffakiyet sırrı, şeytani ruhudaki kuvvete ve bu kuvvetin icabında diline verdiği talukta ve ikna kabiliyetindedir.

İnsanlarda iki ruhun mevcudiyeti farzedilebilir: ilâhi ruh, şeytani ruh. Bu iki ruh daimi mücadele halinde. Birinin galebesi iyilik, diğerinin zaferi fenalık yaptırır. Her ikisinden birinin galebesi daha kuvvetli, daha sürekli olabilir.

Halidin hayatına umumiyyetle şeytani ruh hakim olmuştur. Fakat artık, kendi ifadesinden anlaşılıyor ki, ilâhi ruh kırırdanmağa ve şeytani ruhun ilham ettiği fenahlıkları tenkide heveslenmiştir.

İşte Vatan'ın neşreedeceği hatıralar, böyle iyi bir hevesin mahsulüdür.

Kör Kadi

Muğlada zelzele

Muğla, 26 (A.A.) — Dün sabah karşı çok şiddetli bir yer sarsıntısı olmuştur. Zarar yoktur. Bu son yer sarsıntısı ile bir hafta içinde burada duyulan yer sarsıntısının sayısı on beşi bulmuştur.

Muğlada yağmurlar

Muğla, 26 (A.A.) — Kazanların bütün sahalarına mezbul ve bereketli yağmurlar yağmıştır. Bu mntakadaki zürra vaziyetten çok memnundur.

Davutpaşa kırsalı yolu

Maltepe - Gümüşsuyu şosesinden ayrılar Davutpaşa kırsalı yoluna mülâki olan Bağlar yolunun makademi şose halinde inşaatı kararlaştırılmıştır.

Bu işe 25 bin lira sarfolunacaktır. İnşaatı önümüzdeki ay başlanılacaktır.

Ortaköy ve Beşiktaş camilerinin etrafı açılacak

Ortaköy ve Beşiktaş camilerinin etrafının açılması için belediye ilk partide 30 bin liralık tahsisat sarfolunması kararlaştırılmıştır. Bu para istimlak ediliş yıkılacak binaların bedellerine ve yerlerinin tanziminde sarfolunacaktır.

BİZDEN SORUYORLAR

— Hararet söndürüyor, yirmi paraya buz gibi Hamidiye.

— Otuz paraya bardağı, si-falidır ayran.

— Dişleri donduruyor, yüz paraya gazoz.

Bu görülmemiş ucuzluk şehrimizin en şerefli, en kalabalık bir yeri bulunan Eminönü'dür. Çıplak ayaklı, perişan kafalı, kirli suratlı bir sürü haylaz da ellerinde pis koğşaları, kirden buğulanmış bardaklarla bu ucuzluğu yaşıtamlardır. Yenicami kemerinin altından meydana doğru karşı-lıklı sıralanan bu pislik sem-bollerini herkes görür, iğrenir ve öğürür.

Soruyorum size: — Herkesi tiksindiren bu manzara, neden alâkalılara gözlerine ilmiş acaba?

Bu sene kavun karpuz bol

Bu sene Trakya ve havallisinde kavun ve karpuz boldur. Ege'den İstanbul piyasasına gelen karpuzlar turlanda olmasına rağmen ucuz denilecek bir fiyata satılmaktadır. Tüccarlar yakında fiyatların çok düşeceğini ve piyasaya çok miktarda kavun, karpuz sevkedeceğini söylemektedirler.

Küçük boyda karpuzlar bugün 12,5 - 15 kuruş arasında, perakende olarak satılmaktadır.

Lâmba şişelerinde ihtikâr

Mmtaka Ticaret Müdürlüğü yaptığı tetkikler sonunda muhtelif yerlerde petrol lâmbası şişelerinde ihtikâr yapıldığını ve şişelerin saklanarak pahalıya satıldığını görmüştür. Hariceten gelen lâmba şişelerinin şehrimizdeki tevziatı Bakalları cemiyetine verilecektir. Bu suretle tüccarların şişeleri saklamalarının önü alınmış olacaktır.

SÖYLİYELİM

Bir annenin şikâyeti

1 — Kasmpaşada, Bayan F. A. soruyor:

«On iki yaşındaki oğlumun bir komşu çocuğunun delâleti ile karemelâ şatucılığına alıştırıldığını öğrendim. Menetmek istedim, muvaffak olmadım. Babası ve başkısıztı tüyüyen çoçumun her gün kazandığı bir kaç kuruş yüzünden sabahdan akşama kadar sokak sokak geziyor. Yalnız vücudu değil, ahlakı da zayıflıyor. Acaba buna ahlak zabıtası müdahale edemez mi?»

CEVAP — Çok haklısınız. Bir çok yavruların bu yüzden haylazlığa alıştıklarını biz de görüyoruz. Aclaki mektubunuzun alâkalı makama gönderdik. Bunun için şiddetli bir tedbir alınacağını ümit edebiliriz.

2 — Cfbalide Türbe sokağında reji işçilerinden Süleyman Özmaç soruyor:

«İstanbulda bütün enstitüsü neşrediyor, buraya nasıl ve ne zaman girilir ve ne öğrenilir?»

CEVAP — Tütün enstitüsü Maltepe'de ve Dragos tepesinin gerisindedir. Enstitü bütün ekşperi yetiştirir. Buraya girmek için lise veya ziraat mektebi mezunu olmak şarttır. Enstitü idaresi, talebe kaydına, lüzum görürse, istediklerin müracaat etmesini ilkincesinin ayında ifân eder.

SİYASİ İCMAL

Finlândiyanın
Bîtarafılığı

Yazan: M. H. ZAL

Finlândiya milleti, kuvvetli Alman ordularının arkasına katılıp Sovyetlerden intikam almağa kalkışmamıştır. Kendi haline kalmak imkânını bulursa bîtarafıktan ayrılmıyacaktır. Aldığı askeri tedbirler, sırf müdafaa içindir. Tecavüze maruz kahrta kendini müdafaa edecektir. Yoksa ne kendi teşebbüsle, ne de Almanların arkasına katılmak suretile bizzat tecavüze geçmeyecektir.

B. Hitler'in nutkunda Finlândiyanın Karadenize varan bir cepheden bahsedilmişken, Finlândiya, bu cephe tabirini (siyasi) diye tefsir ve tevî etmiş ve (gayrimuharip) diye bir tabir bîlmediğini, tecavüze uğrayınca kadar bîtaraf kalacağını, tecavüz karşısında doğrudan doğruya muharip kesileceğini söylemiştir.

Finlândiyanın böyle bir iddia ile ortaya çıkması üç tesir altında olabilir:

1 — Son Rus harbi Finlândiyanın takatının çok üstünde bir mücadele idi. Finlândiya milleti yeni bir mücadeleye atılmaya göze alamıyor.

2 — Finlândiya tam istiklâl taraftarıdır. Alman ciamasının ortasında bir harbe girmek Alman nizamı içinde erimek istemiyor.

3 — Finlândiya, Amerika'nın bulunduğu tarafın aksi bir tarafa yer almağı istemiyor.

Hele bu son noktanın ehemmiyeti büyüktür. Eğer iki millet arasında aşk şeklinde bir münasebet bulunduğundan bahsetmek caizse Amerika ile Finlândiya birbirine aşktır. Finlândiya milletin yüksek vasıfları A. merikahlar arasında çok hayranlık uyandırmıştır. Finlândiya, harp borçlarını ödeyen yegâne memleketir. Bunun için Amerika, kendisini ödediği paradan defalarla fazla yeni ikrazlara adeta boğmuştur. Finlândiya karşı daima: «Dile benden ne dilerse!» demek mevkindedir.

Finlândiyalıların böyle bir dostu karşı düşmanca vaziyet alamayacakları tabiidir. Amerikada yaşayan büyük miktarda Finlândiyalı da bunu hoş görmez. Bunun için Finlândiyalıların cebren harbe sürüklenmezse tedafii tedbirler almakla kalamazlar.

Finlândiyalıların bize de yakınlık ve kardeşlik duyduklarını ve bizim istiklâl ve birliğe dayanan milli siyasetimizin kendileri için bir ilham membaı olduğunu da unutmamak lazımdır.

Fasulyeye yine fiyat tesbit edilemedi

Fiyat mürakabe komisyonu İstanbul'a gelen fasulyelerin en çok Sam-sun ve Çarşambadan geldiğini tesbit ettikten sonra bunlara konulacak fiyat meselesini dünkü ictimaı bırakmıştı. Komisyon dün vaziyeti yeniden incelemiş ve nakliye ücretlerinin tesbiti için fiyat tesbiti işini başka bir güne bırakmıştır.

Nakliye ücretleri de tesbit edildikten sonra kati fiyat takarrür edecektir.

RADYO PROGRAMI

Bugünkü program

7.30 Program ve saat ayarı, 7.35 Hafif program (Pl.), 7.45 Ajans haberleri, 8. Hafif program devamı (Pl.) 8.30/8.45 Evin saati. 12.30 Program ve saat ayarı, 12.33 Karışık fasıl programı, 12.45 Ajans haberleri, 13. Karışık program (Pl.) 13.15 Karışık fasıl programı devamı, 13.30/14 Karışık programı devamı (Pl.)

18 Program ve saat ayarı, 18.03 Fasil sazi, 18.30 Konuşma Memleket postası, 18.40 Radyo Svng orkestrasi, 19 Konuşma (İktisat saati) 19.15 Film müziği (Pl.) 19.30 Saat ayarı ve Ajans haberleri, 19.45 Klasik program - Koro Ser Mesut Cemil, 20.15 Radyo gazetesini, 20.45 Solo şarkılar, 21 Ziraat takvimi ve toprak mahsülleri borsası, 21.10 Temsil 22 Radyo salon orkestrasi, 22.30 Saat ayarı, Ajans haberleri, 22.45 Radyo salon orkestrasi programı devamı 23.15 Casaband (Pl.), 23.25/23.30 Yarmık program ve kapanış.

DENİZCİ GÖZÜYLE

Trablusgarba
İndirilen bir darbeİngilizlerin feveranlı mermilerinin tahribatını
deniz tarihi ilk defa kaydedecektirYazan:
Hüsameddin ÜLSER

Britanya harp filosunun top-larından çıkan kızıl mermiler, deniz tarihinin en şayanı nazar ve büyük bombardmanı sayılmağa değer yeni bir hadiseyi yaratmıştır. Bin tondan fazla ağıl fevranlı mermilerin (Nazi ve İtalyan) ların (Berberya) sahilindeki yuvalarına döküldüğünü deniz tarihi ilk defa olarak kaydedecektir.

Ağır harp gemilerinin on beş pusluk top-larından fırlayan kahredici mermiler Mussolini'nin mağrip diyarında en kuvvetli tabii ve kaleler ile bezemmiş olan kuvvetli mevkii olan Trablusgarbın duvarları üzerinde gök gürültüsünü geride bırakan tarrakaları ile yangınlar çıkarır ve bu kuvvetli mevzii yumurta kabukları gibi kırar ve parçalar halkın mâneviyatını da tarumar ediyordu.

Harp gemilerinin fırlayan mermilerin tevcih edilen hedeflerin kalplerine saplanması bıçaklar gibi öldürücü oluyordu. Altı nakliye gemisi, isabetler neticesinde batırılmış idi. Trablusgarbın demiryolu istasyonu, elektrik kuvvet santrali alevler içinde bırakılmış idi.

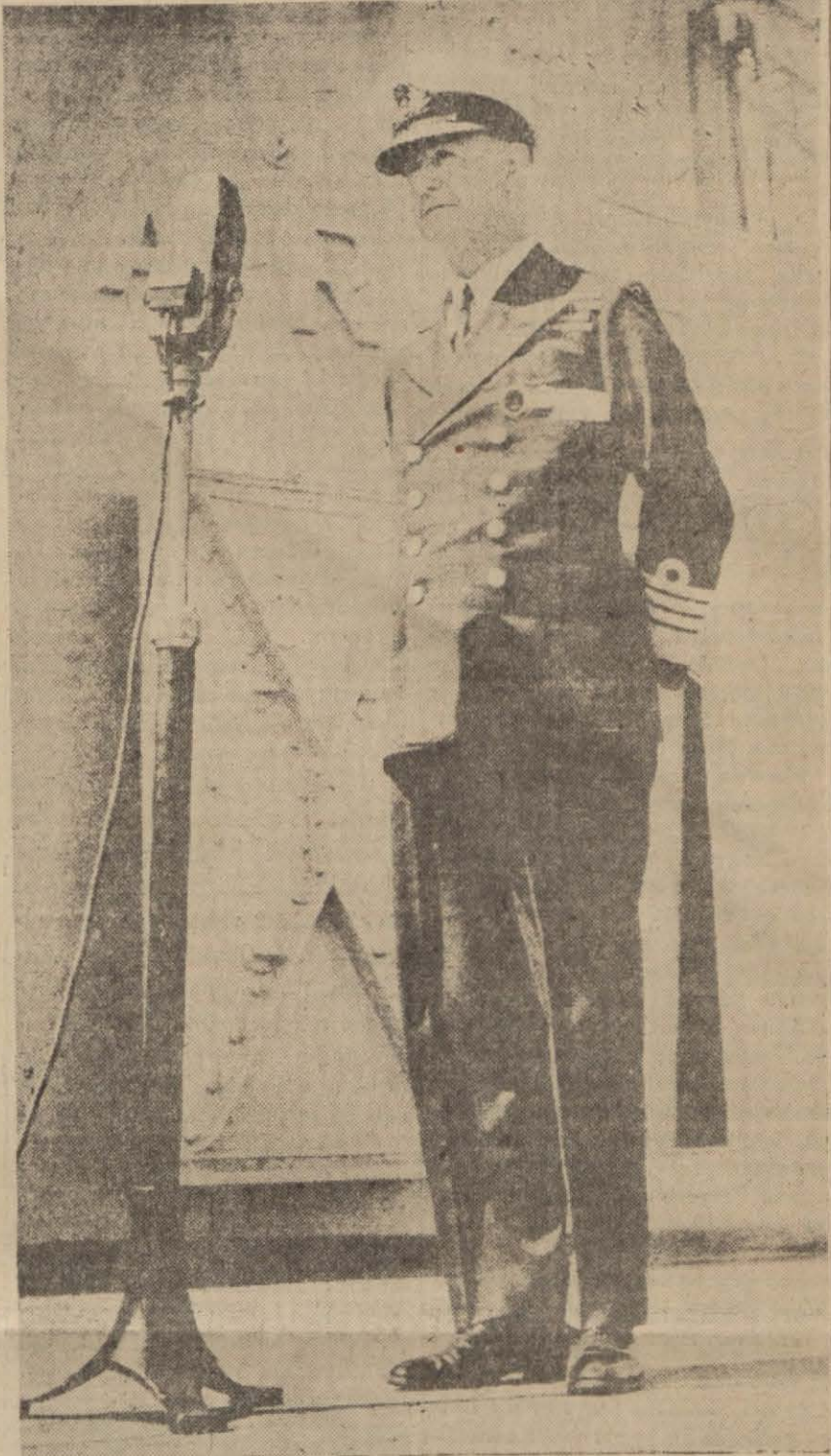
Zırh delici taneler yerler altında yapılmış olan yağ ve benzin depolarını parça parça etmişti. Alev sütunları semalara yükseliyordu.

İtalyan ve Alman bahriye karargâhları büyük ziyatla beraber güya iskambil kâğıdından yapılmış binalar gibi ilk ateşte harap edilmişti.

Duğenin Afrikadaki en ağır tahkimat ile müdafaa edilmiş olan bu mevkii - ki bir zamanlar korsanların yatağı ve şimdi de Misra karşı mahfuz binalar yapmak için susamış olan Alman lejyonlarının karargâhıdır. Anksız ve gafil avlanarak bir kaç dakika içinde hanur haline getirilmiş idi.

Koyu renkli ve mehîp İngiliz harp gemileri, kruvazörler ve destroyerlerin ay aydınlığı altında silüetleri ile sakin bir deniz üzerinde ilerliyerek, mayın tarlalarının arasından manevralar yaparak Trablusgarbın kara taliini yazan mesafeye kadar hiç bir tehlikeye uğramasız sokuldu.

Bu izahatı veren İngiliz muhabiri taarruzun diğer safhalarını da şu şekilde izah ediyor: «O gece geminin işaret köprüsünde idim. Sonra muharebe-nin sonuna kadar harp kulesinde kalmak mecburiyetini hissettim. Trablusgarb istihkak-larındaki tayyare dafi toplarının bombardman tayyarelerini düşürmek maksadile savurdular mermilerin sağlığı alevleri seyrediyordum. Binlerce ateş parçaları nihayetsiz semanın içinde cızırdıkları yollar üzerinde kayboluyordu. Düşman üslerindeki fıskıran ve semanın nihayetsizlikleri içinde bir yılan gibi süzülüp giden ve her biri bir kuyruklu yıldız andran bin-

Trablusgarba mühim darbeyi indiren İngiliz Akdeniz filosu başkumandanı Amiral Cunningham

lerce mermi izleri insana gökyüzünde yapılmış bir yılbaşı ağacını hatırlatıyordu.

Hayatında bu kadar çok bir mermi ve bomba kalabalığı görmedim. (Holivut) un teknişyen rejisörleri bile böyle bir sahneyi yaratmak kudretini gösteremez.

Tek bir düşman propektörü se-mada dolayıyordu. (Royal Air Force) un âli fevranlı bombaları Trablusgarb limanının müdafaa mevzilerini harabezara çeviriyordu. Alevler yağmır bir halde semanın derinliklerine yükseliyordu. Düşman bataryalarının müdafaaaya kalkışın top-ları tamamille susturulmuş idi.

Alman - İtalyan havai fişekleri, İngiliz tayyarelerini düşür-miye muvaffak olamıyordu. İngiliz tayyareleri, mehîp İngiliz donanmasının tesbit etmek istediği hedefleri attıkları bombaların çıkardıkları yangınlar ile gösteriyordu.

Yalnız iki İtalyan sahil topu, zaman zaman ateşine devam ediyordu. İngiliz donanması ateşine başlamadan evvel Amiral ateş başlamak üzere olduğunu bana söyledi. Dretnotun top-larının birinden fıskıran kuvvetli ve sarı bir ziyayı, dretnotun sekiz topunun bir savlosunu çıkardığı sadalar takip etti. Hedef İspanyol istihkakları, erzak depoları, askeri kırsallar olmak üzere tesbit edilmiş ve bu-

ÖLÜM

Reisülhattatın Muhsinzade Abdullah Bey merhumun mahdumu eski Şurayı Devlet muavinlerinden Bay Mehmet Rahmi Muhsinoğlu vefat etmiştir.

Cenazesi bugünkü cuma günü öğleden evvel saat 11 de Acıbademde Faikpaşa camii yanındaki köşküden kaldırılarak Beşiktaş'ta Sinanpaşa camiiinde cuma namazını müteakip cenaze namazı kılınıldıktan sonra Yahyaefendi camii şerifi hatiresindeki aile lahdine defnedilecektir.

Mevlâ rahmet eylesin.

Sadun G. SAVCI

Mürakabe bürosu birbirine
zıt raporlar mı veriyor?Asliye ceza mahkemesi ait olduğu mercii
nazarıdikkatinin celbine karar verdi

1940 senesindenberi yılın piyasasında nazım bir rol oynayan Niko Sakalakçoğlu müessesesinin uzun zaman-danberi asliye ikinci ceza da devam eden muhakemesi dün neticelenmiştir.

Mahkeme Sakalakçoğlunun; 1940 senesi nisan ayına kadar yılın ipiği satışlarında azami nisbette kâr ettiği halde, bu tarihten sonra kâr nisbetini mütemadiyen arttırdığını, hat-tâ son zamana gelince de yüzde elliyeye kadar yükselttiğini görmüştür. Sakalakçoğlu yılın ipiği ticaret-hanesi; toptancı olduğu halde, piyasada kendisine rekabet edecek ikinci ellerin meydana çıkmasını ve istediği fiyat üzerinden mallarını satmasını temin etmek için Fiyat mürakabe komisyonuna müracaat ederek perakende ticaret yapmak için ruhsatı almıştır. Ancak Sakalakçoğlu bu müsaadeyi halkın ve perakendecilerin aleyhine kullanmış ve kendisine müracaat eden yılın ipiği perakendecilerine bir paketten fazla mal satmamağa başlamıştır. Sakalakçoğlu bu müsaadeyi sırf kanunı aldatmak ve yakasını kanunun pengesinden kurtarmak için istihlal etmiştir. Bu vaziyetten sonra muhtelif tüccarlar Sakalakçoğlu müessesesine müracaat etmişlerse de, müessese kendisine mal satmaktan imtina etmiştir.

Sakalakçoğlu müessesesi diğer taraftan Merinos fabrikasının istihlal ettiği yılın ipiklerini peşinen satın almış olduğundan ve son zamanlarda da haricden yılın ipiği gelmediğinden kâr nisbetini arttırdığı gibi, bunu perakende olarak sattığından da büsbütün fazla kazanmağa başlamıştır. Bu vaziyet, Sakalakçoğlu müessesesinin mal satmaktan imtina ettiği bir kaç tüccarın evvelâ Fiyat mürakabe komisyonuna ve müessir bir tedbir alınmaması üzerine de ticaret Vekâletine yaptıkları şikâyet üzerine aydınlanmış ve Fiyat mürakabe bürosu memurlarından Alâeddin İtyaz-zınoğlunun mağaza defterleri üzerinde yaptığı tetkikatla mahkemeye intikal etmiştir.

Fiyat mürakabe komisyonu, hazırlık tahkikatı esnasında Müddeium-milik tarafından sorulan sual üzerine yılın ipiği ticaretinde toptanıyla azami yüzde yirmi kâr nisbetini muhik bulduğu için Sakalakçoğlunun hareketinde ihtikâr mahiyeti gördüğünü bildirmiştir. Bilâhare suçlunun müdafası üzerine yeniden Fiyat

mürakabe komisyonuna sorulduğu zaman komisyon evvelki cevabına muhalif olarak ve Yerli Mallar pazarından yaptığı soruşturmaya istinaden Sakalakçoğlunun yüzde otuz nisbetinde kâr temininin ihtikâr sayılmıyacağını ve resmi bir müessese olan Yerli Mallar pazarının yüzde otuz nisbetinde kâr ettiğine göre husus bir müessesenin yüzde on, on iki bir fazlalıkla kâr yaptığı takdirde bu kârın muhik görüleceğini bildirmiş ve bu suretle de suçlunun yılın ipiği satışlarında yüzde 42 ye kadar kâr etmesinde ihtikâr mevcut olmadığını raporunda yazmıştır.

Mahkeme, verilen bu raporlardaki mübâyenetleri hal ve telif etmek için komisyon müracaat etmiş ise de, komisyon son vermiş olduğu cevaptan ısrar etmiştir.

Dikkati çeken nokta, Yerli Mallar pazarı ile Niko Sakalakçoğlu müessesesinin aynı Merinos fabrikaları yılın ipiğini fabrikadan toptan alıp perakendecilere ve müstehlike satkılar halinde hiç olmazsa aynı nisbette kâr etmeleri lâzım gelirken, Fiyat mürakabe komisyonu Sakalakçoğlu müessesesinin hususî olmasını bir imtiyaz telâkki ederek (Yerli Mallar pazarının her cihette masrafı daha fazla olduğu halde) kendisine yüzde 42 gibi bir kâr nisbeti muhik görmüştür.

Bütün bu cihetleri gözden geçiren asliye ikinci ceza mahkemesi Fiyat mürakabe komisyonunun kararları nazarı itibare almayarak suçlu Sakalakçoğlunun piyasamın darlığından ve fabrika istihsalının büyük bir kısmını elinde tutmaktan istifade ederek halkı istismar suretile ihtikâr yaptığı kanaatine varmıştır. Mahkeme, tetkik edilen satış kayıtlarına göre Nikonun, altı satışı haklı görülmeyen sebeplerle fiyat yükselttiğini görerek suçlunun 2 sene ve 725 lira ağır para cezasına çarptırılmasını, dükkânının 67 gün kapatılmasını, ancak suçlunun tekrârlünden dolayı kendisinin 21 gün hapsine karar verildiği cihetle sürgün ve hapis cezasının birleştirilmesi mümkün olmadığından sürgün cezasının beşte birinin hapse tahvili suretile 5 ay on beş gün hapsine karar vermiştir.

Diğer taraftan mahkeme birbirine zıt raporlar veren fiyat mürakabe komisyonu hakkında da kanunun ait olduğu mercii nazarı dikkatini celbetmek üzere raporların Müddeiummiligine tevdiine karar vermiştir.

Ankara haberleri

Ceza evleri kanununa yeni
maddeler ilâve ediliyor

Ankara, 26 (Telefonla) — Ceza ve tevkiif evleri umum müdürlüğü vazife ve teşkilâtı hakkında kanun-na bazı maddeler ilâvesine dair Adliye Vekâletince bir lâyiha hazırlanarak Büyük Millet Meclisine verilmiştir. Yeni lâihanın esasını şu fikir teşkil etmektedir: İş esas üzerine müesses ceza evlerine mütedavil sermaye verilmek bu müesseselerdeki mahkûmların geniş miyasta çalıştırılması temin edilmiştir. Halbuki ceza evlerinden tamamen farklı olan işlah evlerinde herhaça bir sebeple suç işlemiş bulunan çocuklara mad-dî, manevî metodik bir terbiye ve işlah sistemi verilmekle beraber bu küçük mahkûmların tahyilerinde hayatlarını maddî bakımdan da düzeltmek lâzımdır. Bugünkü küçük atelyelerde, çocukların hürriyetlerine kavuştukları zaman kendilerini kimseye muhtaç etmeyecek bir hayat seviyesine yükseltmek imkânsızdır. «Bu sebeple işlah evleri için de kabul edilecek olan mütedavil sermaye ile çocukların vâsi miyasta çalıştırılmaları ve istidatlarına göre birer meslek sahibi olmaları temin edilecektir. Çocuklara işlahhane atelyelerinde yaptırılacak işlerden birer kazanç hissesi ayrılacak ve bu paralar onlar tahliye edildikleri zaman kendilerine sermaye olarak verilecektir. Yalnız işlahhane atelyelerinden firar edecek küçüklerin o tarihe kadar birikmiş olan kazanç hisseleri ceza olarak kendilerine verilmeyecek, mütedavil sermayeye irad kaydedilecektir.

Bursada bir üfrükçü
karıkoca yakalandı

Bursa (Hususi) — Molla Fenari mahallesinde oturan İbrahim Hoca adındaki şahıs karısı Münise birçok saf kimseleri üfürükçülük yaparak fena düşüncelere sevkettikleri haber alınarak her iki suçlu da alınan tertibat sayesin-de suç üstü yakayı ele vermişlerdir.

Kütüphaneler teşkilâtı
kanununda değişiklikler

Ankara, 26 (Telefonla) — Maarif Vekâleti, kütüphaneler teşkilâtı kanununda değişiklik yapmağı kararlaştırmış ve bir kanun lâyihası hazırlamıştır. Bu lâyiha göre bundan sonra, kütüphanelerde müdürle birlikte birer muavinlik makamı da ihdas edilecektir.

Aksam'ın «Ali ile Veli» sü-tununda «Halkın kontrol vazifesi» başlıklı yazıda: «Halk, icap ettikçe esnafı Belediyeye şikâyet etmelidir ki işleri yoluna girebilsin... Esnaf halkın gözü açıklığı karşısında hile yoluna sapamaz. Halk kontrol vazifesini görmezse, ebediyen okka altına gitmeğe mahkûmdur!» deniliyor.

Buradaki «okka altına git-

mek» sözü hakkında bir düşün-cem yazacağım. «Aliveli» nin isim babası Vâ-Nû arkadasm, dil işlerinde hassastır, dil meseleleri hakkında ne okumaktan yorulur, ne yazmaktan bıkar. Bunun için, ileriyeye sürülecek nokta hakkında Vâ-Nû'nun ne düşündüğünü öğrenmekle bil-hassa memnun olacağız.

Mesele şu: Tabir, «okka al-tına gitmek» midir, «hokka al-

tına gitmek» midir? Malûmdur ki, hokkabaz, bir takım bilya-sım babası Vâ-Nû arkadasm, dil işlerinde hassastır, dil meseleleri hakkında ne okumaktan yorulur, ne yazmaktan bıkar. Bunun için, ileriyeye sürülecek nokta hakkında Vâ-Nû'nun ne düşündüğünü öğrenmekle bil-hassa memnun olacağız.

Mesele şu: Tabir, «okka al-tına gitmek» midir, «hokka al-

Gazeteleri okurken

“OKKA,, MI, “HOKKA,, MI?

Aksam'ın «Ali ile Veli» sü-tununda «Halkın kontrol vazifesi» başlıklı yazıda: «Halk, icap ettikçe esnafı Belediyeye şikâyet etmelidir ki işleri yoluna girebilsin... Esnaf halkın gözü açıklığı karşısında hile yoluna sapamaz. Halk kontrol vazifesini görmezse, ebediyen okka altına gitmeğe mahkûmdur!» deniliyor.

Buradaki «okka altına git-

Şirketi Hayriyenin satın
alınması için tetkikler

Ankara, 26 (Telefonla) — Münakalat Vekâleti Şirketi Hayriyenin yaptığı bir çok yolsuzlukları bilhas-sa tarifelere tabdik etmekte olduğu usulün halkı bir çok müşkülâta uğ-rattığını tesbit etmiştir. Vekâletin alâkadar dâireleri Şirketi Hayriye hakkındaki dosyalarını tekemmül ettirmektir. Şirketi Hayriyenin şimd-iye kadar temin ettiği kâr, yaptığı tesisata sarfettiği olduğu para vesa-

Harp Vaziyeti

YAZAN:

İhsan BORAN

Sovyet - Alman

cephelerinde: (Haritadan)

(Baş 1 inci)

büyük bir yarma meydana getirerek Baltıktan Karadenize uzanan Rus cephesini ikiye ayırmak ve Moskova istikametini açmak-tır. Ruslar Alman taarruzlarının Baranoviç - Vilna girişisinde inkişaf ettiğini ve Almanlar da şimdiden sonra asıl Rus kuvvetle-rile muharebeye tutuşacaklarını bildiriyorlar. Bugünlerde bu bölgede pek büyük muharebeler cereyan edecektir. Ruslar bu bölgede, Vilna - Libar hattı yerinde kalmak şartile cephenin diğer kısmını Minsk garbindan eski hududa ahlrlar. Cenuba doğru Pinsk bataklıkları cephe ilerisin-de kalacağından Almanlar için büyük bir mâni teşkil eder. Ne-tice itibarile Minsk istikametinde bizim ilk yazımızda tasavvur etti-ğümüz Alman taarruzu artık be-rirmiş, Ruslar büyük tehlike ile göğüs göğsüne gelmişlerdir.

Cenuba doğru bakarsak Rus cephesi Macaristan hududuna doğru bir kıvrımı teşkil ediyor. Almanlar bu kısmı koparmak için - haritada görüldüğü veç-hile - şimalden Brodi, Pirzemisel istikametlerinde ve cenuptan Çernoviç istikametinde bir kıs-kaç taarruzu tevcih etmişlerdir. Brodi'de Alman taarruzu tehli-keklidir. Rusların bu bölgede bir mağlûbiyete uğramamak için hu-dut boyunca terkederler Çernoviç, Brodi'ye doğru düz ve kısa bir hatta çekilmeleri muhtemeldir. Bize de doğrusu budur.

Daha cenupta Alman - Rumen kuvvetleri Prut nehri boyunda Rus mukavemetini kırmaya ça-ışmaktadır. Bu cephede Al-mani - Rumen taarruzları henüz inkişaf etmemiştir; Rusların Din-yeşter boyunda daha iyi muka-vemet edecekleri beklenebilir.

Teferruatını kısaca bulâsa etti-ğümüz bu vaziyete göre netice nedir? Alman zırlı tümenleri Varşova - Minsk umumî istika-metinde büyük bir yarmaya gi-rmişlerdir; şimdye kadar bir yarma yapamamışlar; ancak hu-dutdan itibaren 5 gün zarfında kışbakiş 200 kilometre ilerle-meğe muvaffak olmuşlar, ve Rus ileri ve hudut kıtalarını şar-ka atarak Minsk garbinda Vilna - Baranoviç girişisini meydana getirmişlerdir. Diğer taraftan Al-man hava kuvvetleri Rusların bu yarma mntakasına kuvvet toplamalarını mâni olmak için Vilna - Minsk mevkilerine uzan-an demiryol nakliyatını, istas-yonları şiddetli bombardman et-mişlerdir. Fakat Rusların bu böl-gede evvelce asıl kuvvetlerini toplamış olmalarını, yapılan nak-liyatın takviye ve ihtiyat kuvvet-leri olduğunu kabul etmek lâ-zımdır.

Dünkü yazımızda Rusların Minsk - Grodno istikametinde dayanamaları ve Litvanyada Prusyaaya doğru mukabil taarruza geçmelerini söylemiştik. Bugün böyle bir taarruz daha çok lâ-zımdır. Zira Vilna - Minsk hattı-na doğru inkişafı muhtemel Al-man yarmasına karşı Memel - Kovno hattından cenuba doğru yapılacak bir taarruz en iyi çar-dır. Ruslar bunu yapabilirlerse Almanlara karşı büyük bir zafer temin etmiş olurlar.

GÜNÜN
TAKVİMİ

27 HAZİRAN 941

CUMA

AY: 6 — GÜN: 178 — Hızır: 53	
RUMİ: 1357 — HAZİRAN: 14	
HICRİ: 1360 — Cemazielâhır: 2	
YAKIT	ZEVALİ EZANI
GÜNEŞ:	5,30
ÖĞLE:	13,17
AKŞAM:	17,18
YATSI:	20,45
İMSAK:	22,48
	3,10

Abone Ücreti

Türkiye dahilinde:	
Senelik 6 aylık 3 aylık Aylık	
1400 750 400 150 K.	
Haric memleketlere:	
Senelik 6 aylık 3 aylık Aylık	
2700 1410 800 Kş. Yoktur	

Gazeteye gönderilen evrak derce-

Almanyanın Rusyaya verdiği notanın metni

Almanyanın Rusyaya ne gibi sebeplerle tecavüz ettiği izah ediliyor

Sovyet hükümetinin hakiki politikası ile taban tabana zıt teşkil eden bu gizleme manevraları Reich hükümetini tabiatıyla aldatamamıştır. Sovyet hükümetinin Alman düşmanlığı politikası askeri sahada elde mevcut bütün Rus muharip kuvvetlerinin Baltık denizinden Karadenize kadar uzun bir cephede daima artan tecrübe ve tahakküdü ile müvazî gittir. Daha Almanya garpta Fransa seferinde angaje iken ve şarkta gayet az Alman kitaları varken Rus baş kumandanlığı Almanyanın şark hududunda büyük kitalar tahsis etmemişti. Bu meydana şarkı Prusya, Polonya ve Bukovina ile Besarabya da Romanya karşı bilhassa kuvvetli Rus tahakküpleri tesbit olunmuştur.

Keza Finlandiya karşı da Rus garnizonları mütemadiyen takviye edilmiştir. Avrupa Rusyasından sonra şarkı Asya ve Kafkaslara yeni yeni fıkralar sevk edilmesi dahi, bu sahadaki diğer tedbirler cümlesindedir. O vakitler, Sovyet hükümeti bilhaz Baltık bölgesinde pek az askeri kuvvet bulunduracağını ifade ettiği halde ısgal tamamlandıktan sonra yalnız bu sahadaki gittikçe artan kitleler Talinde Rus askeri tahakküdü olduğu ki, bunların miktarı bugün 22 fırka olarak tahmin edilmektedir. Görülüyor ki, Rus kitaları mütemadiyen Alman hududuna sokulmuşlardır. Halbuki Almanya tarafından Rusların bu hareketi için mücep sebep teşkil edilebilecek askeri tedbirler alınmamıştır. Rusların aldıkları bu tavrıdır ki, Alman ordusunu mukabil tedbir almak mecburiyeti karşısında bırakmıştır. Bundan maada Rus ordusunun ve hava kuvvetlerinin muhtelif teşekkülleri ileri hatlarda toplanmış ve Almanya hududu boyunca tayyare meydanları kuvvetli hava teşekkülleri ile beslenmiştir.

Nisan bîdayetindenberi müteayit hudut tecavüzleri tesbit edilmiş ve Rus tayyarelerinin gittikçe artan şekilde Reich sahalarna geçtiği müşahade edilmiştir. Rumen hükümetince bildirildiğine nazaran aynı halde Romanyanın Bukovina, Moldavya ve Tuna hudut mînakalarında da tekerrür etmiştir.

Alman orduları başkumandanlığı bu sene bîdayetindenberi Alman harici siyaseti idare merkezinin nazarı dikkatini celbederek Rus ordusunun bu suretle Reich sahasını tehdit eden hareketlerinin gittikçe arttığını mütekerreren bildirmiş ve bu hareketin tecavüzkar emellerden başka bir şeye atfedilemeyeceğini işaret etmiştir. Ordu başkumandanlığının yaptığı bu tebligat, emfâdîrâtın tekmiil teferuatı ile efkârı umumiyeye bildirilecektir. Maamafih Rus ilerlemesinin tecavüzkar oluşu hususunda en küçük bir şüphenin mevcudiyeti mümkün idise bu da Alman orduları başkumandanlığının sen günlerde gelen haberlerle tamamen zail olmuştur.

Rus umumî seferberliği yapıldıktan sonra, bugün Almanya karşı hareket halinde bulunan kuvvetlerinin miktarı 160 fırkadan aşağı değildir. Sen günlerde yapılan müşahade neticesine göre, Rus kitalarının

hergün Bir fıkra

Hangisi Eşeğe benziyor

Bektaş dedelerinden biri, üç ayları geçirmek için bir köye uğruyor ve köyün cahil ağalarını kendine iyice ısındırıyor. Köyün imanı misafire gösterilen teveccühü kıskanır, onu bir bahane ile köyden aşırarak fikri zihnine saplanır.

Bir gece, köyün kahvesinde aklınca bir tedbir bulur. Bir kâğıda süslü hat ile bir eşek yazdıktan sonra, âciz sandığı dedenin cahilliğini göya halka göstermek için, divanını önüne koyar.

— Dede sultan, der şu kâğıda sen de bir eşek yazar mısın?..

Bektaş imamın maksadını anlar. Onun yazısının altına iki kulaklı bir eşek başı karalar. Kulaklı kahvedekilere gösterdikten sonra, ortaya atar ve halka sorar:

— Hele bir bakın şunlara ağalar. Hangisi eşeğe benziyor?..

Neticede bahsi dede kazanır ve imamın mevkii sarsılır.

bilhassa motörize ve zirhli teşekkülleri o suretle sıralanmıştır ki, Rus Başkumandanlığı her an muhtelif noktalarından Alman hududuna müteveccih tecavüz hareketine geçebilecek vaziyettedir. Müteayit inkişaf ve devriye faaliyetine dair gelen malumat ve hudut hadiselerle iki ordu arasında vuku bulan Her karakol vuruşmalarına dair her gün alınan haberler, her an patlak verebilecek kabiliyette olan fevkalâde gergin askerî durumun manzaresini tamamlamaktadır. İngiliz büyük elçisi Crippsin İngiltere siyasi ve askeri idaresinin Sovyet Rusya ile daha sıkı mesai birliği tesis etmesi için yaptığı temas ve müzakerelere dair bugün İngiltereden gelen haberler, evvelce daima Sovyet düşmanlığı gütmiş olan Lord Beaverbrook'un Rusyaya, girişeceği mücadelede, elde mevcut tekmiil kuvvetlerle müzaheret edilmesi yolundaki beyanname ve keza Birleşik Amerikadan aynı suretle hareket etmesi talebi, Alman müfettihi, nâsi bir akıbet hazırlanmak istendiğini açığa ibsat etmektedir.

Hulâsa bu sebeplerdir ki, Reich hükümeti aşağıdaki tebhigatı vermiştir:

1 — Sovyet Rusya, Almanya ve Avrupa aleyhine giriştiği inhihâl ettirme gayretlerine devam etmekte kalmış, bu gayretine harbin başlamasındanberi hız vermiştir.

2 — Sovyet Rusya, Almanya karşı dış politikasına, gittikçe artan ölçüde hasmane bir vechte vermiştir, ve

3 — Sovyet Rusya tekmiil kuvvetlerini derhal harekete hazır bir halde Alman hudutlarına toplamıştır.

Bu suretle Sovyet Rusya hükümeti, Almanya ile kendi arasındaki muahedeleri ve uzlaşmaları çiğnemiş ihanet etmiştir. Bolşevik Moskova'nın nasyonal sosyalizme karşı duyduğu kin, siyasi aklı selme galebe çalmıştır. Bolşevizm, nasyonal sosyalizme karşı can düşmanıdır.

Bolşevik Moskova, nasyonal sosyalist Almanya'yı, içinde bulunduğu mevcudiyet cidalinde arkadan vurmak üzeredir. Almanya, şark hududundaki bu ciddi tehdit karşısında bigâne kalmaz.

Bundan dolayıdır ki, Führer Alman ordusuna bu tehdidi olanca kuvvetiyle karşılamak emrini vermiştir. Almen milleti, gelecek mücadele, yalnız vatan müdafası için girişmediğini, aynı zamanda bütün me deniyet âlemini, bolşevizmin öldürücü, tehlikesinden kurtararak Avrupa'da hakiki sosyal kalkınma yolunu açmak vazifesinin de kendisine mevdu bulunduğunu müdrikidir.

SON

Kartal zabıtası çok çalışıyor

Kartalda Hükümet caddesinde 3 numaralı Kolaylık Evi sahibi Cezbi Çetintaşın bundan bir hafta mukaddem gece kayıkhanesinin kilidini kırarak içeriye girip 250 lira kıymetinde balık ağı ve sandal takımlarını ve Ankara caddesinde 118 numaralı evin deniz tarafından bahçesine giren Nâsiha ait iki çift küreği de aşılarak ortadan kaybolan meçhul bursızlar nihayet jandarmanın sıkı takibi neticesinde ele geçirilmişlerdir.

Otodenberi deniz korsanı namile tanılan sabıkakılardan Pire Mehmet çalmış olduğu eşyaları gece karaniğinde istifade ederek Büyükdada sebzeçilik yapan ve bunun yatağı bulunan Boşnak Muharrem'in sandalına yükletip Büyükdada Kartaldan götürerek Muharreme teslim etmiş ve oradan da aynı yerde dondurmacılık yapan Zilli Mehmet ve bunun kardeşi Çakır Hüseyin vasıtasıyla harice satmışlardır.

Çalışan eşyalar satıldığı yerlerden musadere edilerek sahiplerine iade edilmiş ve bu kumpanya vakalanarak haklarında kanunî muameleyle başlanmıştır.

(Dünkü nüshadan devam)

— Yo.. Bu böyle olmaz. İki şampiyon intihap edelim. Otuz nefer olduğumuza göre on beş kişi bir taraf on beş kişi diğer taraf bu iki grup dört şeye rakısına oynasın.

Mahmut Böyle İrfan Bey itiraz ettiler.

— Bilbihi kafesinde yüksüklerle rakı içecek değil anam. Dört şeye bir beş yemeyiz. Otuz kişiye kahve mi ismarlıyoruz?

Kadınlar müdahale ettiler:

— Biz rakı içmeyiz.

— Tamam şimdi oldu. Yalnız neşap değişti. Tertip şöyle olsun bayımlar için üç kasa bira. Ve biz fukarayı sabırın için de sekiz doksan altın. Nasıl muvafık mı? Haydi zarları altın partiler ayırsın.

Bir neşe sağnağı ve bir hay huy, işerisinde aşkım böylece oldu ve bütün bahçe halkının gıptal nazırları altında bu kalabalık böylece eğlendi. Yalnız grup işerisinde iki insan vardı ki, onlar bu kayıtsız neşenin işerisinde sakin ve düşünceli duruyorlardı. Bunlar üç senedir birbirleriyle sevgiden iki gençti. İşin garip ve esrarengiz tarafı bu aşkın platonik bir çerçeve içinde dışarı sızamamıştı.

Osman, iki sene evvel mektepten çıkışını, taşraya bir yere gitmişti. Gözlerinden dudakları imniyen bu

At yarışlarının yakınlaşması münasebetile

Istanbul at yarışları tertip heyetinden temenniler

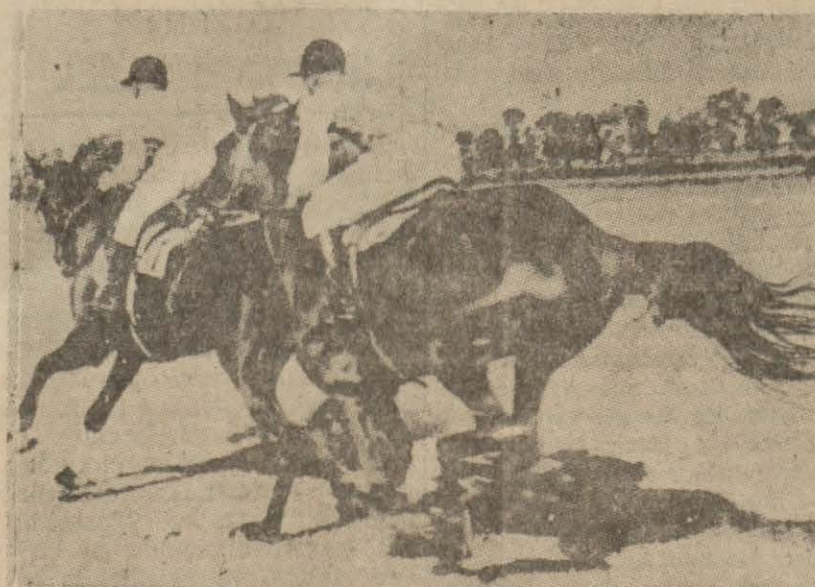
Spor meraklılarının her pazar günü heyecanla takip ettikleri milli küme futbol maçları 6 temmuzda nihayete erecek ve ondan sonra, her sene tertip edilmekte olan İstanbul At yarışları 8 veya 10 hafta devam etmek üzere 13 temmuzda başlayacaktır.

Bu koşulara muntazaman devam eden benim gibi binlerce meraklının her yıl ortaya attıkları birtakım temenniler ve dilekler vardır ki şimdiye kadar hiç birisine kulak asan olmamış, olmasa da dilendigi şekilde tahakkuk ettirilmemiştir.

Umumiyetle memleketimizdeki spor hareketlerine yakın bir alaka gösteren ve bunu sütlarında değerli spor muharrirlerine yer vermekle ibsat etmiş olan gazetenizin, aşağıda toplu olarak arzedeceğim temennileri alaka-darların dikkat nazarlarına arz etmek üzere memnuniyetle neşre-deceğimi umuyorum:

1 - Koşulara günün en sıcak saatinde, 15 de başlanmakta bu yüzden halk lüzumundan fazla t döküğü gibi koşan hayvanların da takati daha çabuk kesilmektedir. Halbuki koşular Ankarada 17 de başlar, İstanbulda futbol maçları bile 17,30 da başlanmaktadır. Seyircilerin aksam seirliğinde evlerine dönebilmeleri için koşuların hiç olmazsa 16 da başlaması çok münaşip olacaktır.

2 - Koşulara 5 binden fazla seyirci gittiği halde bu kadar kişi, ayrıca tren tahsis edilmediği için, Florya treninde yer bulma mecbur kalmaktadırlar. Halbuki dönüş için hususi bir tren vardır. Bir tren dolusu halkın dönüşü dü şünüldüyü da bu kadar insanı gö-

Geçen sene yapılan at yarışlarından güzel bir enstantane

türmek için niçin tren tahsis edilmiyor?

3 - Yarışların programı ne bir gün evvel, hattâ ne de yarış günü şehinde şaşılmamakta, seyirciler ancak koşu mahallinde birer program edinebilmektedir. Halbuki bahsi müsterek için heke-

sin yarış saatinden çok evvel, aia cağı atları tesbit edebilmesi lâzımdır. Esasen bunun içindir ki çifte bahis giselerinin önu son derece kalabalık olmaktadır.

4 - Sahada, seyircilerin oturma mahaller çok mahdut olduğuna göre, ayakta kalanların dahi koşuları rahatça seyretnemesine imkân yoktur. Hiç olmazsa toprak üzerinde set, tümsek gibi birşeyler yapılsa da seyirciler kademe kademe durabilseler...

5 - Koşuların başlaması anında hareket işaretini bayrakla verilmekte, atların önünde (Ankarada ve bütün dünyada olduğu gibi)

şerit bulunmamaktadır. Hayvanların bir hızda bulundukları hakem tarafından göz kararı ile tayin edilerek işaret verilmektedir!

6 - Bahsi müsterek giselerinin ve bilet satışlarının daha sıkı kontrolü lâzımdır. Yapılan yanlışlıklar şimdiye kadar birçok ihtilâflara yol açmış, bazılarının polis müdahalesini icap ettirecek kadar büyümüştür.

7 - Koşu mahalline giden yol sullanmamakta, halk toz içinde kalmaktadır. Yayılar için çayır ortasından ayrı bir yol açmak, veya bu yola biraz kum ve çakıl dökmek bu derdin kökünden halli için kâfidir.

Şimdilik bir kısmını sıraladığım bütün bu dileklerin meraklıları için müsterek ve en başta gelenler olduğuna eminim. Bakalım kaçının tahakkuk ettiğini göreceğiz.

N. Akdemir

Yoktorumuz diyorki: YARIM BAŞ AGRISI

Yarım baş ağrısı çeken bir dostum var. Sık sık şikâyet eder, derdine çare arar durur ve şikâyetlerinde ona nakl etmekle kabil değildir. Çünkü baş ağrısının insana verdiği azap ve sıkıntıyı hayatımızda hepimiz tecrübe etmişizdir, biliriz.

Hele bu sıkıntı yarım baş ağrısı gibi ayrı bir hastalık teşkil edip, devamlı olarak, nöbet nöbet, insana musallat olan bir illet şeklinde olursa ne kadar müzic olacağını daha kolaylıkla tasavvur edebilirsiniz. Yarım baş ağrısı, öteki baş ağrılarından daha başlıca, daha farklı bir hastalıktır.

Hattâ bütün baş ağrıları hekimlikte bir hastalık değil, bir çok hastalıklardan müsterek bir alameti diye kabul edildikleri halde yarım baş

ağrısı, âdetâ, başlı başına bir hastalık şeklinde telâkki edilmiştir. İşin hakikati de bu olsa gerektir. Biraz düşünürsek bu mütalâaya biz de hak veriri. Öyle ya, insan kendisini üşütür, nezle olur, bundan dolayı başı ağrır. Biraz sıkılır, hid dettenir, başı ağrır. Zâtürree, verem, tifo, yılanık, kızıl, ve kızamık, gibi bir sürü ateşli ve mikrop- lu hastalıklara tutulur yine başı ağrır. Demek ki, bu gibi hallerde du-

yulan baş ağrıları başlı başına bir hastalık olmaktan ziyade insanın tutulduğu hastalık alâmetlerinden birisidir. Bu hastalıklar zail olunca baş ağrısı da derhal ortadan kalkar.

Yarım baş ağrısı hiç te böyle değildir. Onun, tıpkı müstakil bir has-

talık gibi, muayyen bir sebebi, bir başlangıcı, bir seyrî ve bir neticesi vardır.

Bu ağrının baş tarafında bir yarım kelimesi mevcut olduğuna bakıp ta, sakın onun vereceği ıstırapta da öteki baş ağrılarından daha az olduğunu zannetmeyin. Evet. Bu hastalıkta ağrı başın yalnız yarısında olur. Öyle olur ama, ağrı, gerek devam, gerek şiddet ve gerek, bir burğu gibi insanın kafa taşını oynatır olmasın itibarile, diğer baş ağrılarından daha fena, daha sıkıntılıdır. Acaba yarım baş ağrısının sebepleri nedir? Yarım baş ağrısına tutulan bir insanın çoklığı aşıp ta bu ıstıraptan kurtulmam çareleri nelerdir? Elbette merak eder-

siniz. Bunları da sırasıyla bildirelim. Dr. NURİ ERGENE

Adliye koridorlarında

Maşallah Maşallah Böyle terbiye gördünse

İhtiyar: "Bu söz kaşımın üstüne vurulan yumruğa mal oldu,, dedi

Yaşlı idi. Üstelik biraz da kamburu çıkmış bir hali vardı. Bütün bu vaziyetlere inzımm eden ve onu altmış yaşından daha ötelere götürün sayılabilecek epik eksiklikleri vardı.

Bunlar yetmiyormuş gibi titrek ellerinden birle bir mendil tutuyor ve sol kaşımın üzerine doğru inmeğe çalışan bir kan çizgisini önlemeye çalışıyordu.

Bu hareketi yaparken onda bir fevkalâdelik görmedim. Beri tarafta ise yirmi beş, yirmi altı yaşlarında bir delikanlı ile arkadaşları sinirli sinirli konuşuyorlar ve arada bir ihtiyarı gösteriyorlardı.

Ne konuştuğlarını anlamak için belli etmeden yanlarına sokuludum. Yaklaşıırken de içimden:

— Son zamanlarda ihtiyarlar işi azıtıldı. Belki bu ihtiyar da bu delikanlılara takılmıştır, diye düşündüm.

Halbuki gençlerin yanına yaklaşınca vaziyetin böyle olmadığını anladım. Uzun boyluca, sarı saç ve âsi bir tutam saç sağ gözü üzerine doğru düşmüş olan delikanlı hiddetle arkadaşına:

— Ne karışıyor yahu, diyordu. Ben bugüne bugün Üniversite mezunuyum. Senelerce kitapların arasına gömül, oku ondan sonra, gel ne yapacağın şu ihtiyar köh-

ne kafah heriften sor. Olacak iş mi bu?

Öteki daha sakin bir halle:

— Canım, ihtiyarların kusuruna bakılmaz, dedi. Onların çenesi düşüktür. Zavallılar son demlerinde fazla gayret sarfedemediklerinden bütün kuvvetlerini geneye verirlir.

Gençlerden uzaklaştım. Çünkü bu işte mağdur olanın ihtiyar adam olduğuna kanaat getirmiştim. O bir eli kaşımın üstünde, diğer elini de yarısını kapayan koluna yardım için altın tutmuş vaziyette yürüyor, yürürken de içinden mırıldanıyordu.

Sıraların üzerinde oturanlardan biri:

— Baba, dedi, dikkat et kan gömleğine damlayacak.

Adam büyük bir soğukkanlılıkla:

— Zarar yok, diye cevap verdi. Kan bu, yıkanır gider.

Fazla öüçlük çekmeden adam vakayı anlatmağa başladı:

— Efendim, dedi. Biz artık merdivenlerin son basamaklarını çıkıyoruz. Elden iş gelmez ki çalışalım. Böyle bir adamın yeri de, kahvedir. Zamanımızın büyük bir kısmını kahvede geçiririz.

Bugün de kahveye gittiğim. Ama, hava malûm a... Sıcak. Haydi Beyazıttaki açık hava kahvelerinden birine oturalım dedik. Derken bu gençler geldi. Konuşuyorlardı. Eh biz ihtiyarız artık, her şeyi kulak kabartırız. Aralarında şöyle bir muhavere geç-

yordu. Şu sarışın yok mu, öteki ne:

— Birader, diyordu. Çalış çabala, senelerce oku, üniversite bitir, sonra eline yetmiş lira bile gemesin. Acaba ne meslek tut-sak ki fazla kazansak?

Öteki daha aklı başında biri olacaktı:

— Canım, dedi, insan emeklemeden yürürmez. Hele bir iş tut. Ondan sonra kazancını düşün. O işte muvaffak ol da fazla kazan.

Ben de yaşlı bir adam olduğumdan, kendi kendime dur şu gençlere sırtımdaki senelerin tecrübelerinden istifade ederek bir iki söz söyleyip nasihat edeyim dedim ve:

— Bana bakın hele evlâtlar diye sözlerini kestim. Onlar birdenbire hayrete düşüp ne diyeceğim diye baktılar.

Ben de nasihat başladım.

— İnsan, dedim, bir şeyden yalnız maddî menfaat beklemeli. O işin insana haz verecek tarafları da vardır. İşte onlar maddî eksiklikleri tamamlar, örter. Hattâ bazı insanlarda bu manevî menfaat ötekinden fazladır.

Halbuki siz daha şimdiden ne kazanacağınızı düşünüyorsunuz. Size yazıktır. Hele bir çalışmaya başlayın ve işinize iki eli sarılın. muvaffak olun, Allah büyüktür, çalışmanın mükâfatını verir, dedim.

Sen mi bunu söyledin efendim?.. Bir kıyamet koptu. Şu sarı yok mu? Bana:

— Bre ihtiyar, sen kendine bak. Ben üniversite mezunuyum. Herhalde senden daha iyi düşünürüm. Sen kim oluyorsun da bize karışyorsun? Ben adamın ağzını yırtarım. Sus diye bağır-maz mı?

(Biz ihtiyarız) dediysek de şir nirden azade değiliz ya!.. Ben de cevaben:

— Maşallah maşallah, dedim. Sana böyle ders verdilerse, sen üniversitelerde böyle terbiye gör-dünse, vah halimize.

İşte oğlum bu sözüm kaşımın üzerine bir yumruğun vurulmasına sebep oldu. Neyse bizim yaşlarımız çabuk geçer. Elverir ki o yarayı açanlar çabuk adam olsunlar..

Anlaşılan ihtiyar adam, içinden dardını bizlere anlatınca biraz sükûnet buldu ki, yine titrek bacakları üzerinde yürüyerek gençlerin yanına gitti. Sarışına:

— Öp elini de seni affeder-yim evlâdım, dedi.

Ne oldu bilmiyorum. Genç adam da yaptığına pişmandı. Herhalde ki, ihtiyarın uzattığı titrek eli iri avuçları içine alarak öptü ve alına koydu. İhtiyar mem-nun bir halle mırıldandı:

— Ha şöyle, berhudâr ol!

MitâT PERİN

HİKÂYE

Papatya ile gelincik çiçeği

Yazan: Mahmut Atilla Aykut

eflâtunî sevginin sezenler için uzak-tan seyrî bile müstesna oluyor. Delikanlı eline bir papatya alıyor. Be-yaz yakraklarını birer birer koparı-yor ve sonra sarı gövdesine hazin bakarak yere bırakıyordu.

Genç kız da ateş renkli bir gelin-ciği yapraklarından hayranlıkla küpe-ye ve yahut eski mevlâi kûlahlarına benzeyen sıyah başını çimenlerin üzerine koyuyordu.

Mehmet Bey gözlüğünün altından bu dilsiz aşk oyununu zevkle seyre-diyordu. Bir sıralık genç kız göğüs-üni gerekerek gerinir gibi yaptı. Delikanlı biraz sonra ayağa kalktı.

— Yahu oturmaktan usanmadınız mı. Geliniz şöyle bir dolaşalım, dedi. Grupun içerisinde bir kaç kişi, bu davete icabet etti. Tepelere, kur-lara, ağaçlar altına doğru yayıldılar. Dönüş gelirken daha zevkli oldu. Esat Ağabey de meclisi şenlendirmişti. Sarkılar, gazeller oyunlar gir-la gidiyordu. Fakat, kimse bu hal-lerden müsteiki değildi. Hattâ şarkı, gazel sona erdikçe uzaktan alkış ses-leri duyuluyor. Tanmadıkları, bilme-

dikleri insanlar:

— Rız. Rız. Rız. diye avaz, avaz bağırıyorlardı.. Ve böylece güle-günce bir çocuk gibi sevindi. Sarıdık, öpüştük.

— Ne var, ne yok bakalım, nere-lerdesin göründüğün yok.

— Samsunda idim ağabeyciğim.

— Eski günleri arıyor musun Os-man. Hanı şu Hünkâr gezintilerini ve hanı şu bağ hikâyelerini?

— O günleri unutmak kabil mi hiç. O âlemler yine devam ediyor mu? Bu defa ben içimi çektim. İyi günleri hayallile avunuyoruz. Hep-si tatlı birer masal oldu ve herkes bir tarafa dağıldı. Osman, dedim, sana bir şey soracağım ama doğru söyleyeceğini söz ver.

— Sen V. yi seviyorydın değil mi? Bunu ben den saklama. Ben her şeyi

bilmiyorum. Elini gözlerine götürdü, bir mü-det böyle durdu.

— Evet, dedi, ağabey seviyordum ve hâlâ da seviyorum. Fakat bir halt ettim ki, sorma... Bir gün yine o eski günlerde olduğu gibi kalabalık bir toplantıda evlenmeden, sevimden, kadim tiplerinden, renklerinden konu şuluyordu. V. yi sevdiğimi hissettir-mek için onun tamamen zıddı miz-ağaht kıldımından bahsettim ve ide-al sevgilimin esmer olduğunu söyle-dim ki, o papatya gibi sarışın idi. Benim bu sözlerim onu kırdı. Ben de herkesin yanında vermiş olduğum sözden geri dönemedim. Ondan sonra sevgimiz itimsiz bir hava içeri-sinde devam etti. Onu çok seviyor-dum ve itiraf ediyordum ki, hâlâ gi-gınca seviyor, kalbimin duygularını çiğdelerin lisanile kaç defa anlatmak istediysen o bana aksile cevap ver-di. Ben hatamın, çok boğazığımın sahte hareketimin cezasını çekiyor-um.

Ağzımdan, kocaman bir ya.. çıktı. Sarı papatyanın yapraklarını yolan delikanlıya mı acımalı? Yoksa sevgi-lüsinden intikam almak için kırma-ğı gelincikçi kara tomurcunu gös-teren genç kıza mı? Anladım ki, pa-patya ile gelincik yaprakları bedava söyleyeceğini söz ver.

— Sen V. yi seviyorydın değil mi? Bunu ben den saklama. Ben her şeyi

bilmiyorum. Elini gözlerine götürdü, bir mü-det böyle durdu.

— Evet, dedi, ağabey seviyordum ve hâlâ da seviyorum. Fakat bir halt ettim ki, sorma... Bir gün yine o eski günlerde olduğu gibi kalabalık bir toplantıda evlenmeden, sevimden, kadim tiplerinden, renklerinden konu şuluyordu. V. yi sevdiğimi hissettir-mek için onun tamamen zıddı miz-ağaht kıldımından bahsettim ve ide-al sevgilimin esmer olduğunu söyle-dim ki, o papatya gibi sarışın idi. Benim bu sözlerim onu kırdı. Ben de herkesin yanında vermiş olduğum sözden geri dönemedim. Ondan sonra sevgimiz itimsiz bir hava içeri-sinde devam etti. Onu çok seviyor-dum ve itiraf ediyordum ki, hâlâ gi-gınca seviyor, kalbimin duygularını çiğdelerin lisanile kaç defa anlatmak istediysen o bana aksile cevap ver-di. Ben hatamın, çok boğazığımın sahte hareketimin cezasını çekiyor-um.

Ağzımdan, kocaman bir ya.. çıktı. Sarı papatyanın yapraklarını yolan delikanlıya mı acımalı? Yoksa sevgi-lüsinden intikam almak için kırma-ğı gelincikçi kara tomurcunu gös-teren genç kıza mı? Anladım ki, pa-patya ile gelincik yaprakları bedava söyleyeceğini söz ver.

— Sen V. yi seviyorydın değil mi? Bunu ben den saklama. Ben her şeyi

bilmiyorum. Elini gözlerine götürdü, bir mü-det böyle durdu.

— Evet, dedi, ağabey seviyordum ve hâlâ da seviyorum. Fakat bir halt ettim ki, sorma... Bir gün yine o eski günlerde olduğu gibi kalabalık bir toplantıda evlenmeden, sevimden, kadim tiplerinden, renklerinden konu şuluyordu. V. yi sevdiğimi hissettir-mek için onun tamamen zıddı miz-ağaht kıldımından bahsettim ve ide-al sevgilimin esmer olduğunu söyle-dim ki, o papatya gibi sarışın idi. Benim bu sözlerim onu kırdı. Ben de herkesin yanında vermiş olduğum sözden geri dönemedim. Ondan sonra sevgimiz itimsiz bir hava içeri-sinde devam etti. Onu çok seviyor-dum ve itiraf ediyordum ki, hâlâ gi-gınca seviyor, kalbimin duygularını çiğdelerin lisanile kaç defa anlatmak istediysen o bana aksile cevap ver-di. Ben hatamın, çok boğazığımın sahte hareketimin cezasını çekiyor-um.

Ağzımdan, kocaman bir ya.. çıktı. Sarı papatyanın yapraklarını yolan delikanlıya mı acımalı? Yoksa sevgi-lüsinden intikam almak için kırma-ğı gelincikçi kara tomurcunu gös-teren genç kıza mı? Anladım ki, pa-patya ile gelincik yaprakları bedava söyleyeceğini söz ver.

— Sen V. yi seviyorydın değil mi? Bunu ben den saklama. Ben her şeyi

hergün Bir yemek

Etlî taze ça. ifası. yaşı

İki kilo çalı fasulyasını, kör-pe ise iki başlarından koparı-larak sazları, değilse keskin bir bıçakla kenarlarını alınız. Bir tepsi içinde üzerine bir par-ça tuz döktüp hafifçe uğalayınız. 300 gram çentilmiş soğanı bir yemek kaşığı tereyağı ile tencerde kavrınız. Koyun etinin yağlı göğsünden ve ya-hut kuzunun yağlı döşünden altı yüz gram doğrayıp fasu-lyaya katınız. Üzerine iki so-ğanla kabukları soyulmuş dört domatesi halka halka doğrayınız. Kâfi miktarda tuz ve bir kahve kaşığı yemibahar ser-ptikten sonra dört kepece yağlı et suyu ile findık kadar soda parçası ve sekiz adet kesme seker ilâve ediniz, orta ate-üzüne bindiriniz. Arasra su-vuna da dikkat ediniz.

Alman-Rus Harbi

(Baş 1 incide) X/X

da münferit bir düşman tank grubu Vilna ve Oshmiany mntakasında bir gedik açmağa muvaffak olmuştur. Kara kuvvetlerimiz bu grupla aynı istikamete hareket yapan düşman piyadesinin irtibatını kesmişler ve anadane mukavemet göstermişlerdir. Brody ve Lvov mntakalarında cepheyi yarmak maksadıyla düşman taraflarında yapılan teşebbüs muvafıkla taarruzda geçen Kızılordu kışkırtan mukavemetle karşılamıştır. Hava kuvvetlerimiz kara kuvvetlerimizle müessir müzaheretlerde bulunmuşlardır. Düşman motorlulu kıtaları cereyan eden muharebelerde düşmana ağır zayıflar verilmektedir. Kışkırtıcı birer birer muvafıkla Zensiy civarında Perzemışli'yi istidat etmişlerdir. Cernauti mntakasında Prut'u geçmeğe teşebbüs eden düşmanın şiddetli hücumları püskürtülmüştür. Besarabya cephesinde Kızılordu kuvvetleri Prut'un sahilindeki mevzileri birer birer surette tutmakta ve nehrin geçmeği için düşman tarafından yapılan bir çok teşebbüsleri muvaffakiyetle püskürtmektedirler. Skuleti mntakasında düşman ilerlemek teşebbüsünde bulunmuşsa da büyük bir muvaffakiyetsizliğe uğramış ve Prut'u geçmeğe muvaffak olan Alman ve Rumenler esir edilmişlerdir.

Hava kuvvetlerimiz Finlandiyadaki Alman tayyare meydanlarına tahripatlar darbeler indirmişler ve Memell'e Libau'nun şimalinde ve Köstencede betrol yüklü gemileri bombardıman etmişlerdir.

Çarşamba günü hava muharebelerinde ve tayyare dağı bataryaları tarafından 76 düşman tayyaresi düşürülmüştür. Tayyarelerimizden 17 si ilerlene dönmemişlerdir.

Sovyet - Finlandiya hududunda esir edilen bir Alman pilotu demistir ki: Sovyetler Birliğine dönmek istemiyoruz. Mevcut edilişimiz için harp ediyoruz. Harpten yorulduk. Niçin harbettikimizi bilmiyoruz.

Cephehin bir yerinde Almanlar sarhoş olarak birer hareketi yapmışlar ve ağır zayıflar vermişlerdir. Alman Alman harp esirleri muharebe sevdiklerinden evvel kendilerine votka verildiğini söylemişlerdir. Cereyan eden birer hava muharebesinde donanmaya mensup tayyarelerimiz 10 düşman tayyaresi düşürmüşlerdir.

★ Londra, 26 (A.A.) — Şark cephesinde cereyan eden muharebeleri gözlerle gören kimselerin çarşamba günü Alman radyolarında anlatılmalarına göre Almanlar ilerleyebilmek için çok çetin muharebeler yapmak mecburiyetinde kalmışlardır. Aynı müşahadeye Rusların muvafıkla mukavemet ettiklerini ve Rus sevkulceys usullerini Almanların tahmin ettiğinden üstün olduğunu teslim etmektedirler. Alman radyoları Rusların muhtelif noktalarda, inkâr edilemeyecek kanıtlarla, inkâr edilemeyecek kanıtlarla, dar müessir bir şekilde hücumları yaptıklarını da itiraf etmektedirler.

Koradenizde İngiliz - Sovyet işbirliği

Londra, 26 (A.A.) — Söylendiklere göre, Koradenideki Sovyet filosu diğer denizlerdeki Sovyet deniz kuvvetlerine nazaran daha zayıftır. Almanlar ise Koradenide 7 torpido muhribi, 3 torpido, 3 denizaltı ve nehirlerde işleme mahsus müteaddit kambotlardan mürekkep Rumen filosundan istifade edecektir. Almanların Rumen limanlarına bir miktar daha denizaltı getirerek Koradenide bahri üstünlük temin etmeleri mümkün değildir. Fakat bu üstünlük ablokalı tesirini azaltıncıdır. Çünkü artık Sovyet limanlarından Köstence'ye petrol ve buğday nakledilmeyecektir. Sovyetler Birliğinin de mevcut kanallardan istifade ederek Baltık filosundan küçük denizaltıları Koradenize geçirmeleri muhtemeldir. Henüz İngiliz - Sovyet deniz işbirliği Çanakale boğazının vaziyetine bağlıdır. Türkiye'nin boğazları kapatılmayacağı malum değildir.

Mühassaslar fikrine göre, İngilizlerin Sovyetler Birliğine yapacağı en müessir yardım hava hücumlarıdır. Garp cephesi üzerine taksir etmektedir. Mühassaslar Moskova'ya gidecek İngiliz askeri heyetinin harbin denize ait kısmını ihmal etmeyeceğini ümid ediyorlar.

★ Budapeşte, 26 (A.A.) — Alman kıtaları Lemberg'i işgal etmişlerdir.

Sovyetlere Mareşal Keitel'in gösterdiği lüzum üzerine hücum edilmiş

Londra, 26 (A.A.) — Reuter ajansının Avrupa'da bir mahalde bulunan muhabiri bildiriyor:

İyi malumat alan Avrupa mahfillerinde bildirildiğine göre derhal Sovyetler Birliğine hücum etmek bahsinde General Keitel'in nokta nazarı B. Ribbentrop'un kine terah edilmiştir. Söylendiğine göre B. Ribbentrop ve Alman Hariye Nezaretinin bazı pekani Sovyetler Birliğine müslimane bir hal sureti bulmak taraflarını iltizam etmişlerdir. Bu zevattan zannettiğine göre,

★ Sovyetler Birliği harbin

Hava harbi

Kiel ve Bremen bombalandı

Londra, 26 (A.A.) — İngiliz hava nezaretinin tebliği:

Gece bombardıman servisine mensup tayyareler Kiel deniz üssü ile Bremen limanına hücum etmişlerdir. Bir çok yangın çıkarılmıştır.

Sahil muhafaza tayyareleriyle birlikte hareket eden donanma tayyareleri Boulogne havuzlarını bombardıman etmişlerdir.

Bombardıman servisine mensup bir tayyare bu hareketten dönmüştür. Gece düşmanın İngiltere üzerine yaptığı hava hücumları esnasında 2 düşman tayyaresi düşürülmüştür.

İngiltere üstünde

Londra, 26 (A.A.) — Hava ve dahili emniyet nezaretlerinin tebliği:

Bugün saat 18 e kadar İngiltere üzerinde hiçbir düşman faaliyeti olmamıştır.

Malta üstünde

Malta, 26 (A.A.) — Resmi tebliği:

Çarşamba günü cereyan eden hava muharebesi esnasında 3 İtalyan avcı tayyaresi düşürülmüş, bir İtalyan bombardıman tayyaresi de ağır hasara uğratılmıştır.

Şimali Fransa'da

Londra, 26 (A.A.) — Çarşamba günü şimali Fransa'ya karşı yapılan hava hücumları esnasında Saint Omer civarında Longuenesse'deki Alman tayyare meydanı bombardıman edilmiş ve hangarlarla binalara isabetler kaydedilmiştir.

önüne geçmek için geniş tavizata bulunmağa rıza gösterecektir.

2 — Diğer işgal altındaki Alman memleketlerinde olduğu gibi Sovyet topraklarının işgalinde Sovyet harp istihsalatı azalacaktır.

3 — 10 milyon Almanın seferber edilmiş olması Alman iktisadiyatı üzerinde çok müessir olmaktadır.

Bunlara mukabil General Keitel şu iddiaları ileri sürmüştür:

1 — Sovyetler Birliği ordusunun terhis etmeğe hiç bir zaman muvaffak etmeyecektir. Bu ordu ise Almanya için daimi bir tehittir. Zannedildiğine göre Amerika tarafından demokrasilerle yapılan yardımlar gitmekte, Amerikânın harbe girmek ihtimali ve Almanyânın İngiltere'ye istila etmek teşebbüsüne kalkışmak için henüz hazır bulunmadığını tasdik edilmiş ordu seferlerinin nokta nazarını tercih etmiştir.

Bu tercihe diğer bir sebep de işgal altında bulunan memleket hakkındaki gün geçtikçe hoşnutsuzluğun artmasıdır. Amiral Darlan'ın takip ettiği siyaset Fransa'daki feci vaziyeti düzeltmemiştir. Komünist propagandası Fransa'da artmaktadır. İslah için sarfedilen gayretlere rağmen Avrupa'da mahsul ihtiyacı 10 milyon ton noksan olacaktır. Ot ve samanla her nevi yağ stokları günden güne azalmaktadır.

İngiliz heyeti hareket etti

Londra, 26 (A.A.) — Rusya'ya gidecek olan İngiliz askeri heyeti bugün tayyare ile hareket etmiştir. Heyet Lizbon ve Ortasark yolide gitmektedir.

Sovyetlerin Macaristana hava akını

Budapeşte, 26 (A.A.) — Sovyet hava kuvvetleri Macar topraklarında Kaho ve Kasa mevkiilerini bombardıman etmişlerdir.

İsveç Sovyet menfaatlerini himaye edecek

Stokholm, 26 (A.A.) — İsveç, Sovyetler Birliğinin talebi üzerine, Almanya ve Macaristandaki Sovyet menfaatlerinin himayesini deruhte etmiştir.

Alman tebliği

Führerin umumî karargâhı: 26 (A.A.) — Alman tebliğinde deniliyor ki:

Şarkta dün de kara ve hava harekâtı metodlu bir tarzda devam etmiştir. Bir çok hudut muharebeleri lehimize bitirilmiş olduğundan büyük vusatte tabiiyevî muvaffakiyetler şimdiden belirmektedir.

Deniz albayı Krange kumandasındaki Amiral Scheer ağır kruvazörü şimal ve cenubi Atlantikte muvaffakiyetli uzun bir seferden sonra birer birer üssüne dönmüştür. Bu sefer esnasında, evvelce de bildirilmiş olduğu gibi bu kruvazör ceman 152.000 ton hacminde düşman gemisi batırılmıştır. Bunların arasında 86.000 tonlu hacminde birer gemi kalfesinin heyeti mecmuası da dahildir.

Düşman deniz ticaretini işkâla için uzak denizlerde faaliyette bulunmakta olan Penguin muavin kruvazörü Hind denizinde, kendisinden çok yüksek İngiliz Corawall ağır kruvazörü ile yaptığı birer muharebe- de batmıştır.

Telgraf, Telefon ve Ajans Haberleri

Pravda

"Rüzgâr ekenler fırtına biçecekler"

"Zafer güç olacak, fakat muzaffer olacağız"

Moskova, 26 (A.A.) — Pravda gazetesi «Barbar faşistlere yitirim süratle mukabele etmeliyiz» başlığı altında neşrettiği bir başmakalede ezcümle şunları yazmaktadır:

Faşist Almanyâ, imzalamış olduğu ademitecavüz paktını, hiç sıklımadan ihlâl ederek bize taarruz etti. Gangster usulünü itiyat edimmiş olan faşist eşkiyası harp ilan etmeden topraklarımızı istila ettiler. Biz bu harbi istemedik, onlar cebren kabul ettirdiler.

Bu mücadelede bütün vatandaşların düşünce ve arzuları yalnız bir gayeye müteveccihdir: İhtiyatsız düşmanı ezmek ve imha etmek.

Sovyet milleti hunhar faşizme karşı kat'i ve nihai zaferi kazana- cağından emindir. Rüzgâr eken Hitler'in avanesi fırtına biçecektir. Birinci derecede askeri tekni- ğile kendisini büyük Rus milleti- ne bağlayan kan rabitasından ve askerlerinin cesaretiyle şanlı harp an'anesinden kuvvet alan Kızıl- ordu faşist şakillerini ezecektir.

Pravda, 600 bin kişilik Napo- lyon ordusunun mağlubiyetini ha- tırlattıktan sonra 1918 de de Al- manların Ukranyayı ele geçirmek teşebbüslerine temasa şöyle de- vâm ediyor:

O zamandanberi kuyvetimiz, kıyas kabul etmeyecek kadar art- mıştır. Kızılordu ve Kızıl donan- ma mukemmel silâhlar ve mal- zeme ile teçhiz edilmiş bulunmak- tadır. Bu ordu herhangi bir düş- mana yitirim darbesi indirmeye muktedirdir. Bu harpte de ancak yeni hezimetlerle temayüz eden İtalyan dostlarıyla müşterek ted- birler almak imkânını kaybetmiş olan Alman faşistleri, Kızılordu ile büyük Sovyet milletin birli- ğinden doğan kuvveti kendi sırt- larında hissedeceklerdir. Ne Fin- landiyânın Beyaz muhafızları ne de Romanya Boyarları Almanla- ra hiç bir yardımda bulunamıya- caktırlar.

Pravda, kolayca zafere ulaş- mayacaklarını bildikleri kadar her- şeye rağmen muzaffer olacakları- nı bildiklerini de söylüyor. Sov- yet katalarının iki günde elde et- tikleri muvaffakiyetleri saymak- tadır.

Amerika zencileri Harp sanayinde çalıştırılacak

B. Roosevelt memnuiyeti kaldırdı

Nevyork, 26 (A.A.) — B. Roose- velt bir kararname neşrederek de- mokrasi prensiplerinin Amerikada yaşayan bütün ırklara tatbikini temin maksadıyla zencilerin harp sanayinde kullanılmamasını âmir mevzuatı kal- dırmıştır.

Bu münasebetle beyanatta bulunan B. Roosevelt, zencilerin harp sanayi- inde kullanılmamasına devam etme- nin millî vahdeti ihlâl edileceğini söylemiştir.

* Lizbon, 26 (A.A.) — (Stefani): İngilterenin Lizbon sefiri, Rio de Janeiro'ya nakledilmiş ve yerine John Balfour tayin olmuştur.

* Barselon, 26 (A.A.) — (Stefani) Bugün üniversite öndünde Sovyetler Birliği aleyhinde nümayişler yapılmıştır.

* Roma, 26 (A.A.) — Resmen bil- dirildiğine göre, İtalyan nazırlar he- yeti, 5 temmuzda toplanacaktır.

Kısa Haberler:

* Stokholm, 26 (A.A.) — B. B.C.: Berlinde bir askeri sözcü- sünnün beyanına göre Almanlar Rusya seferini iyi neticelendir- mek için hemen bütün harp ma- kinesini seferber etmişlerdir.

Bir milyon Alman askeri ha- rekâtta iştirak ediyor. Diğer birer milyon ihtiyatta bulunmaktadır.

Londra, 26 (A.A.) — B. B. C.: D.N.B. ajansının bildirdiğine göre bu gece Alman tayyareleri Rus hava meydanlarına yaptık- ları hücumlarla veya hava muha- rebelerinde pek büyük miktarda Rus tayyarelerini tahrip etmişler- dir.

★ İsveç müşkül vaziyettedir. Harp dışında kalmak kararını vermiş olmakla beraber Norveç- ten Alman askerlerinin İsveç to- praklarından transit olarak Finlan- diyaya geçişleri hakkındaki bir talebe müşkül vaziyette bulundu- ğundan muvafakat etmiştir. Sov- yetler Birliğinin bunu nasıl karşı- layacağı henüz malum değildir.

(Radyo Gazetesi)

Stokholm'un dış adalarında

Stokholm, 26 (A.A.) — Söy- lendiğine göre, Stokholm'un dış adalarından dün top sesleri işiti- lmiştir. Garp sahili açıklarında da top sesleri işitilmiştir.

Finlandiya Hücuma uğrayor

Helsinki, 26 (A.A.) — Bu akşam saat 22 de neşredilen ye- ni bir tebliğe nazaran çarşamba günü sabah saat 7,15 te dört Sovyet tayyaresi Pyterlahti kör- fezinin bombardıman etmiştir. Ha- sar olmamıştır. Bundan başka 20 Sovyet bombardıman tayyaresi saat 10,50 de Kotka şehrine hü- cum etmişlerdir. Yapılan bombar- dıman neticesinde yangınlar çıkmıştır. Öğleden sonra aynı şehir 12 Sovyet bombardıman tayya- resi tarafından tekrar bombalan- mıştır. Akşam saat 8 de Poorvo civarında da bir kaç bomba atıl- mıştır. Sorsby ve Lovisa şehirle- ri de bombardıman edilmiştir. A- tılan bombalardan biri bir hasta- ne üzerine düşmüştür. Bir yan- ğın çıkması da derhal söndürül- müştür. Sovyetler tarafından ki- ralanmış olan mntakada bulunan Hanko etrafında Sovyet hava faaliyeti çok harareti olmuş ve 20 Sovyet tahrip tayyaresi civar adaları bombardıman etmiştir. Sovyet topçusu da Finlandiya topraklarına karşı ateş açmıştır. Saat 8 e kadar Finlandiya üze- rinde uçan Sovyet tayyarelerin- den 21 i Finlandiya hava kuvvet- leri tarafından düşürülmüştür. Bunlardan başka dağı bataryaları da 2 Sovyet tayyaresi düşürmüş- lerdir.

Sovyetlere karşı Bir milyon Alman harp ediyor

Bir milyon da ihtiyat duruyor

Stokholm, 26 (A.A.) — B. B.C.: Berlinde bir askeri sözcü- sünnün beyanına göre Almanlar Rusya seferini iyi neticelendir- mek için hemen bütün harp ma- kinesini seferber etmişlerdir.

Bir milyon Alman askeri ha- rekâtta iştirak ediyor. Diğer birer milyon ihtiyatta bulunmaktadır.

Londra, 26 (A.A.) — B. B. C.: D.N.B. ajansının bildirdiğine göre bu gece Alman tayyareleri Rus hava meydanlarına yaptık- ları hücumlarla veya hava muha- rebelerinde pek büyük miktarda Rus tayyarelerini tahrip etmişler- dir.

★ İsveç müşkül vaziyettedir. Harp dışında kalmak kararını vermiş olmakla beraber Norveç- ten Alman askerlerinin İsveç to- praklarından transit olarak Finlan- diyaya geçişleri hakkındaki bir talebe müşkül vaziyette bulundu- ğundan muvafakat etmiştir. Sov- yetler Birliğinin bunu nasıl karşı- layacağı henüz malum değildir.

(Radyo Gazetesi)

Stokholm'un dış adalarında

Stokholm, 26 (A.A.) — Söy- lendiğine göre, Stokholm'un dış adalarından dün top sesleri işiti- lmiştir. Garp sahili açıklarında da top sesleri işitilmiştir.

Finlandiya Hücuma uğrayor

Helsinki, 26 (A.A.) — Bu akşam saat 22 de neşredilen ye- ni bir tebliğe nazaran çarşamba günü sabah saat 7,15 te dört Sovyet tayyaresi Pyterlahti kör- fezinin bombardıman etmiştir. Ha- sar olmamıştır. Bundan başka 20 Sovyet bombardıman tayyaresi saat 10,50 de Kotka şehrine hü- cum etmişlerdir. Yapılan bombar- dıman neticesinde yangınlar çıkmıştır. Öğleden sonra aynı şehir 12 Sovyet bombardıman tayya- resi tarafından tekrar bombalan- mıştır. Akşam saat 8 de Poorvo civarında da bir kaç bomba atıl- mıştır. Sorsby ve Lovisa şehirle- ri de bombardıman edilmiştir. A- tılan bombalardan biri bir hasta- ne üzerine düşmüştür. Bir yan- ğın çıkması da derhal söndürül- müştür. Sovyetler tarafından ki- ralanmış olan mntakada bulunan Hanko etrafında Sovyet hava faaliyeti çok harareti olmuş ve 20 Sovyet tahrip tayyaresi civar adaları bombardıman etmiştir. Sovyet topçusu da Finlandiya topraklarına karşı ateş açmıştır. Saat 8 e kadar Finlandiya üze- rinde uçan Sovyet tayyarelerin- den 21 i Finlandiya hava kuvvet- leri tarafından düşürülmüştür. Bunlardan başka dağı bataryaları da 2 Sovyet tayyaresi düşürmüş- lerdir.

Sovyetlere karşı Bir milyon Alman harp ediyor

Bir milyon da ihtiyat duruyor

Stokholm, 26 (A.A.) — B. B.C.: Berlinde bir askeri sözcü- sünnün beyanına göre Almanlar Rusya seferini iyi neticelendir- mek için hemen bütün harp ma- kinesini seferber etmişlerdir.

Bir milyon Alman askeri ha- rekâtta iştirak ediyor. Diğer birer milyon ihtiyatta bulunmaktadır.

Londra, 26 (A.A.) — B. B. C.: D.N.B. ajansının bildirdiğine göre bu gece Alman tayyareleri Rus hava meydanlarına yaptık- ları hücumlarla veya hava muha- rebelerinde pek büyük miktarda Rus tayyarelerini tahrip etmişler- dir.

★ İsveç müşkül vaziyettedir. Harp dışında kalmak kararını vermiş olmakla beraber Norveç- ten Alman askerlerinin İsveç to- praklarından transit olarak Finlan- diyaya geçişleri hakkındaki bir talebe müşkül vaziyette bulundu- ğundan muvafakat etmiştir. Sov- yetler Birliğinin bunu nasıl karşı- layacağı henüz malum değildir.

(Radyo Gazetesi)

Stokholm'un dış adalarında

Stokholm, 26 (A.A.) — Söy- lendiğine göre, Stokholm'un dış adalarından dün top sesleri işiti- lmiştir. Garp sahili açıklarında da top sesleri işitilmiştir.

Finlandiya Hücuma uğrayor

Helsinki, 26 (A.A.) — Bu akşam saat 22 de neşredilen ye- ni bir tebliğe nazaran çarşamba günü sabah saat 7,15 te dört Sovyet tayyaresi Pyterlahti kör- fezinin bombardıman etmiştir. Ha- sar olmamıştır. Bundan başka 20 Sovyet bombardıman tayyaresi saat 10,50 de Kotka şehrine hü- cum etmişlerdir. Yapılan bombar- dıman neticesinde yangınlar çıkmıştır. Öğleden sonra aynı şehir 12 Sovyet bombardıman tayya- resi tarafından tekrar bombalan- mıştır. Akşam saat 8 de Poorvo civarında da bir kaç bomba atıl- mıştır. Sorsby ve Lovisa şehirle- ri de bombardıman edilmiştir. A- tılan bombalardan biri bir hasta- ne üzerine düşmüştür. Bir yan- ğın çıkması da derhal söndürül- müştür. Sovyetler tarafından ki- ralanmış olan mntakada bulunan Hanko etrafında Sovyet hava faaliyeti çok harareti olmuş ve 20 Sovyet tahrip tayyaresi civar adaları bombardıman etmiştir. Sovyet topçusu da Finlandiya topraklarına karşı ateş açmıştır. Saat 8 e kadar Finlandiya üze- rinde uçan Sovyet tayyarelerin- den 21 i Finlandiya hava kuvvet- leri tarafından düşürülmüştür. Bunlardan başka dağı bataryaları da 2 Sovyet tayyaresi düşürmüş- lerdir.

Sovyetlere karşı Bir milyon Alman harp ediyor

Bir milyon da ihtiyat duruyor

Stokholm, 26 (A.A.) — B. B.C.: Berlinde bir askeri sözcü- sünnün beyanına göre Almanlar Rusya seferini iyi neticelendir- mek için hemen bütün harp ma- kinesini seferber etmişlerdir.

Bir milyon Alman askeri ha- rekâtta iştirak ediyor. Diğer birer milyon ihtiyatta bulunmaktadır.

Londra, 26 (A.A.) — B. B. C.: D.N.B. ajansının bildirdiğine göre bu gece Alman tayyareleri Rus hava meydanlarına yaptık- ları hücumlarla veya hava muha- rebelerinde pek büyük miktarda Rus tayyarelerini tahrip etmişler- dir.

★ İsveç müşkül vaziyettedir. Harp dışında kalmak kararını vermiş olmakla beraber Norveç- ten Alman askerlerinin İsveç to- praklarından transit olarak Finlan- diyaya geçişleri hakkındaki bir talebe müşkül vaziyette bulundu- ğundan muvafakat etmiştir. Sov- yetler Birliğinin bunu nasıl karşı- layacağı henüz malum değildir.

(Radyo Gazetesi)

Stokholm'un dış adalarında

Stokholm, 26 (A.A.) — Söy- lendiğine göre, Stokholm'un dış adalarından dün top sesleri işiti- lmiştir. Garp sahili açıklarında da top sesleri işitilmiştir.

Denizlerde

Atlantikten Cebelütta rıka 11 parçalık bir filo geldi

Elceire, 26 (A.A.) — Dün öğle- den sonra Atlantikten Cebelütta'ya bir zirhlı, bir kruvazör, bir tayyare gemisi, bir denizaltı, yedi torpido gel- miştir. Limanda daha evvelden 1 zirhlı, 1 kruvazör, 1 tayyare gemisi, 5 torpido ve 3 denizaltı bulunmakta idi. Bundan başka Cebelütta'da 3 harp gemisi tamir görmektedir. Ce- belütta'lık kıyısında ayrıca 8 ticaret vapuru demirlerdir.

Bir Alman vapuru batırıldı

Nevyork, 26 (A.A.) Amerikan bahriye kaynaklarından öğrenildi- ğine göre, 9 bin tonluluk Elbe Al- man vapuru, muhtemel olarak bir İngiliz deniz tayyaresi tarafından batırılmıştır. Şubatta Japonya'da Kobe'den hareket eden bu vapur, sanıldığına göre, korsanlık etmekte idi.

İngilizler Tobrukta vaziyetle- rini takviye ettiler

Londra, 26 (A.A.) — İngiliz Ortasark umumi karargâhına tebliği:

Libyada: Tobrukta kıtalarımız dün harici müdafaa hatlarında düşman cindinde bulunan kısmda geniş bir cephe üzerinde yeniden mühim bir ilerleme yapmış ve bu suretle bu bölgede kendi va- ziyetimizi çok mühim surette tak- viye eylemiştir.

Habesistanda: Jimma mnta- kasında temizleme hareketi sona ermek üzeredir. Soddunun cennu- bunda İtalyan kuvvetlerinin Afri- kâlı kıtalarının kütle halinde fi- rarlarıyla dağılması devam etmekte- dir.

Suriyede: Şamın garbında İn- giliz kataları fazlaşan bir muka- vemet karşısında mühim kazan- çlar elde etmişlerdir.

Mejayum bölgesinde zaptedi- len mevziler takviye edilmekte- dir. Sahil bölgesinde topçumuz Damur müdafasını bombardı- man ederek İngiliz bahriyesine iş- birliği halinde harekete geçmiş- tir.

Almanya

(Baş 1 incide) —

leler karşısında bırakmıştır.

Filhakika Norveçten bizim de- miryollarımızdan istifade sureti- le Finlandiyaya transit olarak bir fırka asker nakli için Almanya ve Finlandiya tarafından bizden müsaade istenmektedir. İsveç hükümeti hakimiyetini koruyacak bütün tedbirleri almak suretiyle ve parlamentonun tasvibile bu ta- lebe muvafakat etmiştir.

★ İsveç müşkül vaziyettedir. Harp dışında kalmak kararını vermiş olmakla beraber Norveç- ten Alman askerlerinin İsveç to- praklarından transit olarak Finlan- diyaya geçişleri hakkındaki bir talebe müşkül vaziyette bulundu- ğundan muvafakat etmiştir. Sov- yetler Birliğinin bunu nasıl karşı- layacağı henüz malum değildir.

(Radyo Gazetesi)

Stokholm'un dış adalarında

Stokholm, 26 (A.A.) — Söy- lendiğine göre, Stokholm'un dış adalarından dün top sesleri işiti- lmiştir. Garp sahili açıklarında da top sesleri işitilmiştir.

Finlandiya Hücuma uğrayor

Helsinki, 26 (A.A.) — Bu akşam saat 22 de neşredilen ye- ni bir tebliğe nazaran çarşamba günü sabah saat 7,15 te dört Sovyet tayyaresi Pyterlahti kör- fezinin bombardıman etmiştir. Ha- sar olmamıştır. Bundan başka 20 Sovyet bombardıman tayyaresi saat 10,50 de Kotka şehrine hü- cum etmişlerdir. Yapılan bombar- dıman neticesinde yangınlar çıkmıştır. Öğleden sonra aynı şehir 12 Sovyet bombardıman tayya- resi tarafından tekrar bombalan- mıştır. Akşam saat 8 de Poorvo civarında da bir kaç bomba atıl- mıştır. Sorsby ve Lovisa şehirle- ri de bombardıman edilmiştir. A- tılan bombalardan biri bir hasta- ne üzerine düşmüştür. Bir yan- ğın çıkması da derhal söndürül- müştür. Sovyetler tarafından ki- ralanmış olan mntakada bulunan Hanko etrafında Sovyet hava faaliyeti çok harareti olmuş ve 20 Sovyet tahrip tayyaresi civar adaları bombardıman etmiştir. Sovyet topçusu da Finlandiya topraklarına karşı ateş açmıştır. Saat 8 e kadar Finlandiya üze- rinde uçan Sovyet tayyarelerin- den 21 i Finlandiya hava kuvvet- leri tarafından düşürülmüştür. Bunlardan başka dağı bataryaları da 2 Sovyet tayyaresi düşürmüş- lerdir.

Sovyetlere karşı Bir milyon Alman harp ediyor

Bir milyon da ihtiyat duruyor

Stokholm, 26 (A.A.) — B. B.C.: Berlinde bir askeri sözcü- sünnün beyanına göre Almanlar Rusya seferini iyi neticelendir- mek için hemen bütün harp ma- kinesini seferber etmişlerdir.

Bir milyon Alman askeri ha- rekâtta iştirak ediyor. Diğer birer milyon ihtiyatta bulunmaktadır.

Londra, 26 (A.A.) — B. B. C.: D.N.B. ajansının bildirdiğine göre bu gece Alman tayyareleri Rus hava meydanlarına yaptık- ları hücumlarla veya hava muha- rebelerinde pek büyük miktarda Rus tayyarelerini tahrip etmişler- dir.

★ İsveç müşkül vaziyettedir. Harp dışında kalmak kararını vermiş olmakla beraber Norveç- ten Alman askerlerinin İsveç to- praklarından transit olarak Finlan- diyaya geçişleri hakkındaki bir talebe müşkül vaziyette bulundu- ğundan muvafakat etmiştir. Sov- yetler Birliğinin bunu nasıl karşı- layacağı henüz malum değildir.

(Radyo Gazetesi)

Stokholm'un dış adalarında

Stokholm, 26 (A.A.) — Söy- lendiğine göre, Stokholm'un dış adalarından dün top sesleri işiti- lmiştir. Garp sahili açıkl

VATAN'IN

Çok Meraklı
İki Yeni Tefrikası

Eyüplü Halit

Eyüplü Halit, senelerdenberi herkesin alâkasını celbetmiş bir adamdır. Bu adamın kim olduğunu, neler yaptığını anlamak için herkeste yenilmemiş bir merak vardır. Bunun içindir ki Halid'in her macerası merakla okunur, aleyhindeki her dava merakla takip edilir.

Eyüplü Halid'in iki ruhu

Halit'de iki ruh, yani bir vücuda yerleşmiş ve birleşmiş iki Halit vardır:

Macera Meraklısı Halit
İyilik Meraklısı Halit

Birinci Halit, insanların zaafını bir av sahası haline koymuştur.

İkinci Halit, Yaptıklarının babasının ruhunu tazip ettiğine inanmış ve herkese elinden gelen iyiliği yapmıştır.

İkinci Halit, birinci Halid'in münekkidi

Şimdi, bu münekkidi, macera meraklısı Halid'in bütün yaptıklarını anlatıyor ve halkın merakını tatmin ediyor.

Hicbir zabta romanı muharriri her tarafından hakiki hayat fışkıran bu macera romanının yüzde birini bile tahayyül etmemiştir.

Birkaç güne kadar neşre başlıyoruz.

Malakalı Kadın

Vatan, filmi büyük rağbet kazanan bu romanı pazar günü neşre başlayacaktır.

*Bu romanı Rezzan A. E. YALMAN
tercüme etmiştir.*

BORSA

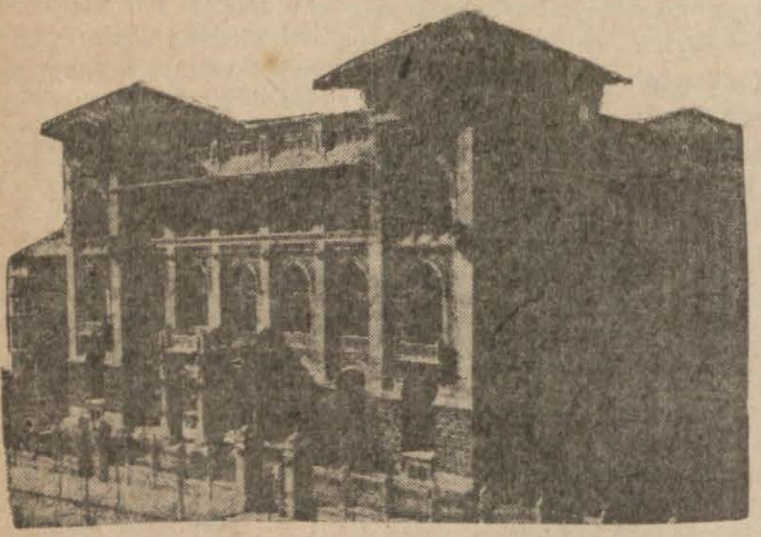
26 HAZİRAN 941			
	Kapanış		
1 Sterlin	5,24	Demiryolu Mültesil Senet	43 75
100 Dolar	130	T. C. Merkez Bankası	125 50
> İsviçre Fr.	30,2995	T. İş Bankası mültesil hisse	130 00
> Drahmi	—	T. İş Bankası (Nama muhar.)	11 10
> Peçeta	12,9375	Osmanlı Bankası	26 50
> Yen	31,1375	Şirket Hattı	26 00
> İsviçre Fr.	29,95		
Eşham ve Tahvilât			
1933 Türk borcu I	20 00		
1918 İstikrazı dahil	21 50		
1933 İkramiyeli Ergani	19 75		
1934 Sivas - Erzurum	20 10		
Anadolu Demiryolu Tahvil	44 75		

Boğaziçi Liseleri MÜDÜRLÜĞÜNDEN:

Lise ve orta okul talebisi için 16 Temmuzda başlayacak olan tatil İsmail kumşarına iştirak isteginde bulunan talebinin Pazartesi ve perşembe günleri saat dokuzdan on ikkiye kadar mektep idaresine müracaatla isimlerini kaydettirmeleri Hızırnu/bildirilir. Kayıt işi on temmuz perşembe günü saat on ikkiye kadar devam edecektir.

Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası

Kuruluş tarihi: 1888. — Sermayesi: 100.000.000 Türk lirası
Şube ve ajans adedi: 265.
Ziraat ve ticari her nevi banka muameleleri.
Para biriktirenlere 28.000 lira ikramiye veriyor

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plana göre ikramiye dağıtılacaktır.

4 adet 1.000 liralık	4.000 lira	100 adet	50 liralık	5.000 lira
4 > 500	2.000	120	40	4.800
4 > 250	1.000	160	20	8.200
40 > 100	4.000			

DİKKAT: Hesaplarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmeyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasıyla verilecektir.
Kurallar senede 4 defa, 11 mart, 11 haziran, 11 eylül, 11 Birincikânunda çekilecektir.

SANİN DIŞ MACUNU

Dişlere Hayat Verir

ANCAK:

Her sabah, öğle ve akşam, her yemekten sonra mutlaka fırçalamak şarttır. Bu usulü şaşmadan, muntazam bir metotla takip edenlerin dişleri mikroplardan, hastalıklardan muhafaza edilmiş olur, paslanmaktan ve çürümekten kurtulur. Her zaman temiz, parlak ve güzel olarak kalır.

İle sabah, öğle ve akşam her yemekten sonra günde 3 defa Eczanelerle büyük itiriyat mağazalarında bulunur.

DULMACA

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33
34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44
45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55
56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66
67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77
78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88
89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99
100	101	102	103	104	105	106	107	108	109	110
111	112	113	114	115	116	117	118	119	120	121
122	123	124	125	126	127	128	129	130	131	132
133	134	135	136	137	138	139	140	141	142	143
144	145	146	147	148	149	150	151	152	153	154
155	156	157	158	159	160	161	162	163	164	165
166	167	168	169	170	171	172	173	174	175	176
177	178	179	180	181	182	183	184	185	186	187
188	189	190	191	192	193	194	195	196	197	198
199	200	201	202	203	204	205	206	207	208	209
210	211	212	213	214	215	216	217	218	219	220
221	222	223	224	225	226	227	228	229	230	231
232	233	234	235	236	237	238	239	240	241	242
243	244	245	246	247	248	249	250	251	252	253
254	255	256	257	258	259	260	261	262	263	264
265	266	267	268	269	270	271	272	273	274	275
276	277	278	279	280	281	282	283	284	285	286
287	288	289	290	291	292	293	294	295	296	297
298	299	300	301	302	303	304	305	306	307	308
309	310	311	312	313	314	315	316	317	318	319
320	321	322	323	324	325	326	327	328	329	330
331	332	333	334	335	336	337	338	339	340	341
342	343	344	345	346	347	348	349	350	351	352
353	354	355	356	357	358	359	360	361	362	363
364	365	366	367	368	369	370	371	372	373	374
375	376	377	378	379	380	381	382	383	384	385
386	387	388	389	390	391	392	393	394	395	396
397	398	399	400	401	402	403	404	405	406	407
408	409	410	411	412	413	414	415	416	417	418
419	420	421	422	423	424	425	426	427	428	429
430	431	432	433	434	435	436	437	438	439	440
441	442	443	444	445	446	447	448	449	450	451
452	453	454	455	456	457	458	459	460	461	462
463	464	465	466	467	468	469	470	471	472	473
474	475	476	477	478	479	480	481	482	483	484
485	486	487	488	489	490	491	492	493	494	495
496	497	498	499	500	501	502	503	504	505	506
507	508	509	510	511	512	513	514	515	516	517
518	519	520	521	522	523	524	525	526	527	528
529	530	531	532	533	534	535	536	537	538	539
540	541	542	543	544	545	546	547	548	549	550
551	552	553	554	555	556	557	558	559	560	561
562	563	564	565	566	567	568	569	570	571	572
573	574	575	576	577	578	579	580	581	582	583
584	585	586	587	588	589	590	591	592	593	594
595	596	597	598	599	600	601	602	603	604	605
606	607	608	609	610	611	612	613	614	615	616
617	618	619	620	621	622	623	624	625	626	627
628	629	630	631	632	633	634	635	636	637	638
639	640	641	642	643	644	645	646	647	648	649
650	651	652	653	654	655	656	657	658	659	660
661	662	663	664	665	666	667	668	669	670	671
672	673	674	675	676	677	678	679	680	681	682
683	684	685	686	687	688	689	690	691	692	693
694	695	696	697	698	699	700	701	702	703	704
705	706	707	708	709	710	711	712	713	714	715
716	717	718	719	720	721	722	723	724	725	726
727	728	729	730	731	732	733	734	735	736	737
738	739	740	741	742	743	744	745	746	747	748
749	750	751	752	753	754	755	756	757	758	759
760	761	762	763	764	765	766	767	768	769	770
771	772	773	774	775	776	777	778	779	780	781
782	783	784	785	786	787	788	789	790	791	792
793	794	795	796	797	798	799	800	801	802	803
804	805	806	807	808	809	810	811	812	813	814
815	816	817	818	819	820	821	822	823	824	825
826	827	828	829	830	831	832	833	834	835	836
837	838	839	840	841	842	843	844	845	846	847
848	849	850	851	852	853	854	855	856	857	858
859	860	861	862	863	864	865	866	867	868	869
870	871	872	873	874	875	876	877	878	879	880
881	882	883	884	885	886	887	888	889	890	891
892	893	894	895	896	897	898	899	900	901	902
903	904	905	906	907	908	909	910	911	912	913
914	915	916	917	918	919	920	921	922	923	924
925	926	927	928	929	930	931	932	933	934	935
936	937	938	939	940	941	942	943	944	945	946
947	948	949	950	951	952	953	954	955	956	957
958	959	960	961	962	963	964	965	966	967	968
969	970	971	972	973	974	975	976	977	978	979
980	981	982	983	984	985	986	987	988	989	990
991	992	993	994	995	996	997	998	999	1000	1001

Soldan sağa: 1 — Bir şeye istinat ettirmek; İsim. 2 — Karar kâğıdı; İstimbot. 3 — Haydut; Yapan. 4 — Mecruh olmak. 5 — Pus; Bir nota. 6 — İlgilenmiyerek. 7 — Bir ibadet tarzı. 8 — Keder; Ehlil hayvanlar barınağı. 9 — Bir coğrafya tarihi; Müptedi. 10 — Sinemanın faresi; Keder. 11 — Bir nota; Vilyet; Bir nota.

Yukarıdan aşağıya: 1 — Ağzın süslü; Bir sebze. 2 — İstihza; Adalet gösteren. 3 — Ele geçmek. 4 — Şef; Ters: bir renk; Kurum. 5 — Ters: bir mobilya. 6 — Tok değil; Dil meselelerine vakıf olan. 7 — Budala. 8 — Şafak; İshal. 9 — Uyuyan; Bilgisiz. 10 — Fehmetme; Bir uzumuz. 11 — Su; Rabit edati; Teharri.

DÜNKÜ BULMACANIN HALLİ

Soldan sağa: 1 — Patlak; Boya. 2 — Az; Eleman. 3 — Rah, Amak. 4 — İpek, İyi, İ. 5 — Maskara. 6 — Da, Se. 7 — Kılık, Tüy. 8 — Ari, İdame. 9 — Sıra, Evel. 10 — Ane, Omuz. 11 — Tok, Tere.

Yukarıdan aşağıya: 1 — Paris, Ka sap. 2 — Azap, Fırın. 3 — Hem, Li ret. 4 — Le, Kadı. 5 — Alâ, Saki. 6 — Kemik, Dem. 7 — Maya, Davut. 8 — Bakire, Meze. 9 — On, Tel. 10 — Si, Sü. Re. 11 — Acil, Elyip.

VATAN Gazetesi